

І грузинів навчимо

На керівника Національної поліції Хатію Деканоїдзе подали до суду за виступи російською
» стор. 2

Диво-смуґастики

На Херсонщині вчені навчилися зберігати свіжим сік кавуна без використання консервантів
» стор. 9

Покладіть у ранець здоров'я

Проблеми з осанкою, шлунком і зором — основні недуги, які турбують школярів. Як їм запобігти?
» стор. 10

Україна молода

Вівторок, 30 серпня 2016 року

№ 107 (5100)

Учорашні курси НБУ:
1 \$ = 25,44 грн
1 € = 28,72 грн
1 рос. руб. = 0,3 грн

Пішов чи втік?

Глава адміністрації Президента Борис Ложкін пішов у відставку, але президентську команду не залишив

» стор. 4

Малюнок Володимира СОЛОНЬКА.

Передплата на «Україну молоду» на четвертий квартал закінчується до 5 вересня

» СТОР. 3

Юрій Береза
народний депутат, учасник
боїв за Іловайськ

«Іловайської трагедії можна було уникнути, якби Генштаб ЗСУ у 2014 році мислив і діяв стратегічно. Потрібно було враховувати і варіанти дій супротивника, і наслідки власних рішень. Вся відповідальність — політична, моральна, історична — на Генштабі. Саме він не виконав своє завдання».

■ У ПОЛОНІ

Катування психіатрією

Заступника голови Меджлісу Ільмі Умерову тюремники передумали випустити з психлікарні

Олена КАПНІК

Мабуть, не є секретом, що утримання полонених українців у російських в'язницях є нічим іншим як поверненням до часів сталинських репресій. До українських бранців застосовують тортури та катування, нечувані у цивілізованому світі, та грубо порушують міжнародні стандарти прав людини. Не стало винятком і затримання заступника глави Меджлісу кримськотатарського народу Ільмі Умеров, який, незважаючи на серйозне погіршення здоров'я, вже два тижні незаконно перебуває у психіатричній лікарні Сімферополя.

Учора на окупований півострів прилетів один з адвокатів полоненого кримчанина Марк Фейгін, який отримав офіційний дозвіл від української влади на польоти до анексованого Криму. Захисник надав слідчому у справі документи, які вимагають негайно припинити психіатричну експертизу, яку призначили без необхідного для цього судового рішення. Попри сподівання Фейгіна та міжнародний тиск на російську владу достроково звільнити з лікарні Ільмі Умерову тюремники відмовилися.

Тим часом родичі кримчанина та громадськість схвилювані, оскільки через неналежне лікування хронічних хвороб та відсутність необхідної дієти життя Умерову може обірватися у будь-який момент. Колишній політичний в'язень Кремля Геннадій Афанасьєв каже, що до полоненого можуть застосовувати методи так званої «каральної психіатрії». «Найбільша загроза, що його почнуть лікувати медикаментами, які ще більше погіршать і без того важкий стан. Зараз він має хворобу Паркінсона, цукровий діабет, проблеми з серцем. А через нерви і відсутність ліків чоловік кожен день відчуває жахливий біль», — коментує Афанасьєв.

До слова, днями в ОБСЄ примусове утримання Умерову у психіатричній клініці назвали тортурами та «тривожним сигналом». «Російська влада використовує стару й особливу тривожну тактику, намагаючись змусити Умерову замовкнути. Я закликаю до негайного скасування цього рішення і звільнення Умерову. Твердження про психічну нестабільність Умерову є спробою покарати його за висловлювання на користь територіальної цілісності України», — переконаний голова комітету Парламентської асамблеї ОБСЄ з прав людини Ігнасіо Санчес Амор.

Незаконним затримання Ільмі Умерову назвали й у Міжнародній правозахисній організації Freedom House. За словами віце-президента програм надання допомоги в надзвичайних ситуаціях і багатосторонньої адвокати Роберта Германа, влада в окупованому Криму повинна негайно розслідувати необґрунтоване затримання представника Меджлісу. «Переслідування представників кримськотатарського народу залишається широко поширеним явищем на півострові, і це сфабриковане затримання повертає нас до радянської практики примусу до мовчання дисидентів шляхом утримування їх у психіатричних лікарнях», — йдеться у повідомленні організації. ■

■ НА ФРОНТІ

Окупант не настрілявся

Протягом серпня бойовики здійснили понад півтори тисячі обстрілів позицій ЗСУ та мирних кварталів

Іван БОЙКО

Понад 1,5 тисячі разів бойовики порушували режим припинення вогню на Донбасі протягом серпня. Так, згідно з даними учасника переговорної групи у Мінську, экс-міністра оборони Євгена Марчука, у період із 1 по 25 серпня окупанти здійснили 1386 обстрілів. До цієї цифри варто додати ще й кількість обстрілів, що сталися 26–29 серпня (а це від 50 до 80 обстрілів щодня).

Пан Марчук наголошує, що кожен другий обстріл здійснюється з важкої зброї, яка мала би бути відведена від лінії розмежування, — танків, ствольної артилерії та мінометів. За його даними, протягом серпня по позиціях ЗСУ ворог випустив близько 9 тис. боеприпасів.

У ніч на неділю ворог навіть застосував «гради»: із систем залпового вогню обстріляли Красногоровку на Донеччині. Утім протягом минулих вихідних найбільше дісталося Авдіївки: кількість випущених по промзоні міста снарядів калібру 122 мм обраховується сотнями.

Повідомлення штабу АТО про зруйновані будинки мирних мешканців Авдіївки вже стали сухою статистикою. Власне, як і

чергові кримінальні провадження за статтю «теракт», відкриті слідчими Нацполіції Донеччини.

За даними штабу АТО, протягом минулих вихідних під час причільних ворожих обстрілів загинуло троє захисників України, ще 13 поранено. Водночас, згідно з даними відомостями військової розвідки, окупанти також понесли втрати від «вогню у відповідь»: загинуло 6 бойовиків, 18 поранено. У ГУР Мінборони додають, що позаминулої ночі ще 18 трупів російських загартників вивезли у рефрижераторах до Росії.

Враховуючи все це, якось не віриться, що 1 вересня на всій лінії розмежування замовкнуті гармати і міномети. Принаймні про чергове припинення вогню саме на День знань домовилися у Мінську перемовники Тристоронньої контактної групи за участю представників окупованих районів Донецької і Луганської областей. Адже лише на підконтрольній Україні частині Донбасу в школи і дитсадки підуть понад 150 тисяч дітей.

«Напередодні 1 вересня просто зобов'язані всі сторони припинити вогонь, тому що страждають не тільки військові, а й цивільне населення», — зазначає представник у гуманітарній підгрупі ТКГ, віце-спікер Верховної Ради Ірина Геращенко. ■

■ ВІДЛУННЯ

Винні повинні відповісти

Ляшко з депутатами вшанував пам'ять загиблих під Іловайськом

Петро НЕСТЕРЕНКО

Фракція Радикальної партії Олега Ляшка у повному складі поклала квіти до меморіалу загиблим під Іловайськом на Михайлівській площі.

«Іловайськ. Друга річниця. А рана на серці країни досі не загоїлася», — зазначив Ляшко. Він додав, що Радикальна партія не заспокоїться, доки винні не понесуть відповідальність за штучне знищення наших хлопців.

«Я був членом слідчої Комісії з розслідування Іловайської трагедії, яка створена парламентом попереднього скликання. Результати розслідування цієї комісії підтвердили, що Іловайський «котел» став результатом неорганізованості, відсутності планування, прогнозування в Генеральному штабі ЗСУ. Хлопці лежать у землі, а ті, хто їх

фактично послав на смерть, досі не відповіли. Так само, як не відповіли за збитий ІЛ над Луганським аеропортом у ніч на 14 червня 2014 року. Так само, як не відповіли за багато інших трагедій. Конкретні прізвища знають усі ті, хто вийшов звідти живим. Це начальник Генштабу Муженко, колишній міністр оборони Гелетей, керівники відповідних секторів, які просто послали хлопців на вірну смерть», — наголосив Ляшко.

Політик переконаний: суспільство мусить зробити висновок з цієї страшної трагедії. А щоб не допустити повторення подібних трагедій, винні мають обов'язково відповісти.

«Радикальна партія зробить все можливе для цього. Насамперед, заради світлої пам'яті героїв, які віддали своє життя за Україну», — підкреслив політик. ■

На Михайлівській площі Києва у неділю облаштували так звани «Дорогу смерті» із «Коридором пам'яті» на знак пам'яті про загиблих під Іловайськом і на Савур-Могили у серпні 2014 року. Перед Михайлівським монастирем відкрита виставка «Блокпост Пам'яті» з особистими речами загиблих бійців.

Переїзна виставка вже побувала у Чернігові і Запоріжжі, невдовзі поїде на передову. Вона складається з артефактів, зібраних під час пошукової експедиції «Евакуація-200», і речей, переданих родинами загиблих. Із артилерійських гільз і соняшників на площі перед собором побудована символічна «Дорога смерті», по якій виходили з оточення українські бійці.

Родичі загиблих під Іловайськом бійців звернулися до Генпрокурора Юрія Луценка щодо пришвидшення розслідування подій серпня 2014 року та передачі справи до суду.

Нагадаємо, згідно з офіційною статистикою, під час розстрілу колони українських військових, які йшли «зеленим коридором» з оточення під Іловайськом, 366 українських воїнів загинули, 429 були поранені, 158 пропали безвісти, 128 потрапили в полон. ■

■ МОВНЕ ПИТАННЯ

І грузинів навчимо

На керівника Національної поліції Хатію Деканоїдзе подали до суду за виступи російською

Катерина БАЧИНСЬКА

Славнозвісний львів'янин, викладач Львівського національного університету імені Івана Франка, борець за право говорити державною мовою Святослав Літинський, не покладаючи рук, веде боротьбу з російськомовними чиновниками і кожного разу звертається до суду, щоб ті не лінувались, вчили українську мову і говорили нею. «Я не стомлююся подавати позови, оскільки вважаю, що в державі має бути рівність перед Законом. Не повинно бути жодних винятків. Навіть якщо Аваков — найкращий міністр, це не звільняє його від виконання Закону. Так само з Хатією Деканоїдзе», — коментує пан Літинський черговий позов у розмові з «УМ». Нагадаємо, що у вересні 2015 року пан Літинський подавав до суду на міністра внутрішніх справ Арсена Авакова. Тоді чиновник програв справу і таким чином Львівський суд визнав протиправним ненадання перекладу виступу міністра внутрішніх справ України українською під час представлення нової патрульної поліції у Львові.

Цього разу суд розглядатиме справу про невиконання 10 статті Конституції України керівником Національної поліції Хатією Деканоїдзе. Пан Святослав звинувачує очільницю відомства у тому, що вона порушує мовне законодавство України. Як державний службовець, вона має розмовляти державною мовою — українською, а грузинка завжди говорить російською. Отже, як заявляє позивач, вона не виконує Закон. «Скажу чесно, я давав Хатії Деканоїдзе рік.

Я дуже сподівався, що вона таки зможе почати говорити державною мовою під час несення служби в Україні», — розповідає «УМ» Святослав Літинський.

На урочистостях із нагоди річниці Національної поліції 4 серпня Хатія Деканоїдзе виголошувала вітальну промову російською. Судове засідання за позовом пана Святослава до очільниці українських копів призначено на 2 вересня. «Вчора був суд на вимогу про притягнення до дисциплінарної відповідальності Хатії Деканоїдзе за порушення Конституції України. Від МВС ніхто не прийшов, суд відклали на 2 вересня на 11:30. Викликали Хатію. Хатіє, ви в Україні вже близько трьох років, може пора вже?» — риторично запитує Святослав Літинський у соціальній мережі.

Під час розмови з «УМ» позивач розповів, що вважає — це не суд затягує справу, а МВС, і на те є причина: «Я чув про те, що Хатію Деканоїдзе у вересні мають замінити — може, тому і відбувається затягування справи». На думку пана Святослава, Деканоїдзе навряд прийде до суду, але він на цьому не зупиниться і вже готує подальші позови до чиновників, які відмовляються говорити українською. «Наступний позов стосуватиметься, ймовірно, Олександра Фацевича, який також на службі говорить російською», — трохи привідкривши «завісу» для «УМ», розповів позивач.

Цікаво, що цього тижня також буде рішення суду й у справі щодо парламенту. У своєму позові пан Літинський вимагає від апарату Верховної Ради також надавати інформацію українською мовою. Таким чи-

Працює в Україні — вчить нашу мову.

ном він просить суд визнати протиправним ненадання апаратом Верховної Ради України автентичного перекладу всіх реплік (коментарів, виступів, доповідей, заяв), які опубліковані іноземною мовою у стенограмі засідання Комітету Верховної Ради України з питань запобігання і протидії корупції від 16.03.2016 року, оприлюдненій на офіційному веб-ресурсі ВРУ. «За парламентаріїв брався б, але їх набагато важче дістати. А от апарат Верховної Ради зобов'язаний надавати інформацію українською мовою. Тому йду системно: згори донизу», — резюмував пан Святослав.

Із 2014 року викладач через суд домігся обов'язкового застосування української мови у кількох напрямках. Іноземні виробники пральних машин почали виготовляти паспорти до техніки з українським перекладом. Літинському видали паспорт лише українською, без російської сторінки. Подав у суд на виробників автомобілів, які ігнорують українську в документації та у панелі техніки. Як результат — представник Volkswagen пообіцяв внести всі зміни, а автомобілі Volkswagen Touareg випускаються з можливістю обрання українських текстів мультимедійних систем із листопада 2015 року. Компанія-виробник SEAT також почала випускати авто SEAT Ateca із можливістю вибору української. Щоразу Літинський платить судовий збір із власної кишені, зараз це — 551 гривня 20 копійок. ■

■ СВЯТО

Файно у файному

День міста Тернопіль відзначав бурхливо

Світлана МИЧКО
Тернопіль

Незважаючи на економічну кризу і трагічну ситуацію в державі, «файне місто» досить бурхливо відзначило свою 476-ту річницю. Утім, до програми святкування Дня Тернополя входили не лише суто розважальні заходи. Так, на тернопільському ставі відбувся чемпіонат світу з водно-моторних видів класу Формула-500 та етапи чемпіонатів Європи у Формулі-250 та Формулі-125. У парках обласного центру пройшли яскраві й смачні дійства етно-гастрономічного фестивалю «Вуличний ринок». Порадувала шанувальни-

ків демонстрація колекцій старовинного та сучасного вишиваного одягу під час Тернопільських Днів моди.

Одним із центрів урочистостей до Дня Тернополя стала місцева Алея зірок, де «спалахнули» відразу три нових зірки, одна з яких колективна і присвячена Героям АТО (варто нагадати, що минулоріч тут уперше в Україні з'явилася і зіркова відзнака волонтерам). Як зазначив у своєму виступі під час урочистостей міський голова Тернополя Сергій Надал, нова зірка «присвячується всім бійцям Збройних сил, добровольчих формувань, поліції, Національної гвардії, усім, хто захи-

Слава героям! Зірка героя!

щав і захищає Україну». При цьому було згадано, що понад 5 тисяч тернопільців пройшли АТО і 86 із них повернулися додому в трунах...

Вшанував святковий Тернопіль і ще двох дуже різних за родом своєї діяльності, але однаково цінних для українського народу людей — лідера популярного гурту «Скрябін» Андрія Кузьменка, який загинув у автокатастрофі, та видатного релігійного і громадського діяча митрополита Андрея Шептицького. Муралі з їх зображеннями з'явилися на стінах будинків у центральній частині міста. ■

■ ЗНАЙ НАШИХ!

Грандіозна краса

У Херсоні символ України встановив світовий рекорд: величезний прапор розміром у 2,4 тис. кв. метрів одночасно утримували двісті людей

Ірина КИРПА

Затишно під прапором.

Прапор рекордних розмірів у Херсоні розгорнули на честь відкриття чемпіонату з футболу «Крим — це Україна». А от підтримати прапор на футбольне поле вийшли молоді спортсмени та вболівальники, які прийшли на стадіон «Кристал».

«Рекорд зафіксовано у Книзі рекордів України, — розповів народний депутат України Іван Крулько, який брав участь у презентації прапора України. — Раніше цей прапор об'їхав усі великі міста нашої країни, а вперше його розгорнули в Маріуполі, саме в той день, коли місто звільнили від російських окупантів».

Момент установки найбільшого у світі прапора був знятий з висоти пташиного польоту. На відео добре видно, що синьожовте полотнище заповнило собою практично все футболь-

не поле. На думку віце-президента Федерації футболу України Вадима Костюченка, дуже символічно, що рекорд встановлено саме в день відкриття чемпіонату з футболу «Крим — це Україна». Адже на змагання з'їхали молоді спортсмени зі Львова, Дніпра, Києва та Запоріжжя. А от підтримати улюблені команди прийшли любители футболу практично з усіх міст України. Всі вболівальники відзначили, що в цей день спортсмени грали з особливим ентузіазмом та продемонстрували всій Україні свою невтомну волю до перемоги. За словами керівника Кримської федерації футболу Сергія Куніцина, в наступному році турнір «Крим — це Україна» отримає статус міжнародного, що суттєво розширив склад команд-учасників змагань. ■

Наталія ТУРАК

У селі Лощинівка Одеської області місцеві жителі виступили проти ромів із вимогою, щоб ті покинули територію села. Причиною стало жорстоке вбивство восьмирічної дівчинки, у якому підозрюють чоловіка ромської національності.

У неділю, 28 серпня, Одеське облуправління Національної поліції направило в село додаткові підрозділи, в тому числі спецназівців. Про це «УМ» повідомила заступник керівника відділу комунікацій Одеського облуправління Національної поліції України Анастасія Якубенко: «З огляду на напружену ситуацію, в тому числі заворушення і погроми шести будинків ромів, які сталися в Лощинівці Ізмаїльського району через убивство дитини, туди направлено додаткові підрозділи поліції. Оскільки в неділю було призначено сходку місцевих жителів, патрульним поліцейським і спецназівцям належало забезпечити громадський порядок». Відразу після затримання підозрюваного в селі, де живуть переважно болгарі, виникли заворушення. «Місцеві жителі влаштували масові заворушення. Люди почали громити будинки, де мешкають

■ БУНТ

Роми і погроми

На Одещині селяни категорично не бажають жити поряд із циганами

цигани. У результаті один дім підпалили, в інших пошкодили меблі, вибили шибки. Ніхто з представників ромської національності не постраждав», — додали в поліції. Наразі правоохоронці готують документи щодо виселення представників ромської національності в інше місце. «Ім буде надано можливість мирно забрати свої речі і виїхати з села. Ми домовилися про підтримання правопорядку», — розповіла «УМ» голова районної держадміністрації Валентина Стойкова. Вона також заявила, що керівництво району розуміє, що «ці цигани далеко не зайдуть, вони осядуть в Ізмаїльському районі», тому з ними також досягнуто домовленості, що вони «дадуть нам перелік контактних осіб, з якими ми зможемо говорити про дотримання ними надалі порядку і правил добросусідства». Керівник району також наголосила, що в Ло-

щинівці поки що діятимуть посилені заходи з охорони правопорядку. Зокрема, за її словами, створено будинок шерифа, тобто, за населеним пунктом закріплений конкретний правоохоронець, посилено народну дружину. «Зараз на три села — один дільничний, який, природно, не в змозі забезпечити належний правопорядок», — покаржилася очільниця району.

Як повідомили в поліції, після виявлення понівеченого тіла неповнолітньої дівчинки кінологи вийшли на слід убивці — раніше не судимого 20-річного жителя. Він був затриманий і дає свідчення. Розпочато кримінальне провадження за ознаками ч. 2 ст. 115 (умисне вбивство). Тіло дитини відправлено на судмедекспертизу, яка визначить, чи мав місце факт згвалтування. Підозрюваний у вбивстві заперечує свою провину. ■

■ ВТРАТИ

Лави журналістів рідіють

Проукраїнського журналіста з Росії Олександра Щетиніна знайшли мертвим у власний день народження

Валерія НАЛИВАЙКО

У Києві за нез'ясованих обставин загинув російський журналіст, засновник інтернет-видання «Новый регион» Олександр Щетинін. Це стало другим поспіль резонансним випадком смерті журналіста — після трагічної загибелі радіоведучого, працівника «Української правди» Павла Шеремета у середині липня цього року, коли у центрі Києва підірвали його авто. Щетиніна знайшли з простреленою головою на балконі у власній квартирі його друзі 28 серпня, котрі прийшли привітати чоловіка з 54-річчям. За попередньою версією правоохоронців, це було самогубство. При огляді місця події вилучили стріляну гільзу, травматичний пістолет (лежав під стільцем), магазини до нього та передсмертну записку, зміст якої не розголошується. До того ж двері у квартиру були зачинені, обстановка всередині не порушена і жодних слідів насильства і злочину не виявлено. А професійний судмедексперт не виявив на тілі загиблого ніяких ознак, які б свідчили про насильницький характер злочину. Причиною смерті став постріл впритул у праву скроню з травматичного пістолета. Тому було вирішено відкрити кримінальне провадження за ч. 1 ст. 115 «Умисне вбивство» з додатковою правовою кваліфікацією — «Самогубство». «Поки не буде встановлено всі факти, поки не буде проведено всі експертизи, судово-медичну експертизу, ми розслідуємо це як умисне вбивство. Кілька версій: само-

губство, професійна діяльність — це такі основні напрями, за якими ми працюємо», — зазначив начальник Головного управління Нацполіції Києва Андрій Крищенко.

Утім у версію про самогубство не вірять близькі й друзі журналіста, незважаючи навіть на інформацію, що Щетинін напередодні смерті нібито відіслав другові електронний лист, в якому заявляв про наміри накласти на себе руки. «У самогубство не вірю. У це не вірить ніхто, хто особисто знав Сашка. Не такою він був людиною. Я пам'ятаю його небайдужим. Зневіреном — ні, ніколи. Він був позитивною людиною, мав великі творчі плани зі своїм сайтом, — прокоментував російський блогер і медіаменеджер Айдер Муджабаєв. — Сашу вбили в його власний день народження і на сороковини Павла Шеремета. Він був різким критиком пануючого режиму в РФ, був туди нев'їзним, активно підтримував боротьбу кримських татар за звільнення Криму». Однак Муджабаєв також сказав, що люди, які знали Щетиніна трохи ближче, повідомляли про те, що у журналіста були проблеми і суїцид цілком можливий.

Журналіст переїхав в Україну ще в 2005 році, а з початком воєнного конфлікту між країнами попросив українське громадянство, нещодавно став членом Національної спілки журналістів України. Писав для українських видань і був відомий своєю критикою путінського режиму та називав себе опонентом Путіна. ■

■ ПЕРЕДПЛАТА-2016

Бойова газета для героїчної нації

Поспішіть передплатити «Україну молоду» на четвертий квартал

«Україну молоду» у своїх відгуках і читачі — як зі столиці, так і з глибинки, — і колеги-журналісти оцінюють як головну національну газету держави. Редакція «УМ» і надалі намагатиметься бути гідною такої високої оцінки і вашої уваги, шановні читачі.

Оформити передплату в усіх поштових відділеннях чи безпосередньо в листоніші можна до 5 вересня в селах та райцентрах, до 10 вересня — в обласних центрах та в Києві, і ви отримуватимете газету з жовтня.

Ви також можете оформити передплату на газету «Україна молода» «on-line» на сайті ДП «Преса» www.presa.ua. Державне підприємство з розповсюдження періодичних видань «Преса» ввело спосіб розрахунку за передплату — через системи WebMoney та Прау. Зручний сучасний інтернет-розрахунок дозволить заплатити вартість передплати на газету «Україна молода», не покидаючи свій дім чи робоче місце.

До наших постійних читачів ми традиційно звертаємося: якщо ви багато років передплатуєте «Україну молоду» — порадьте передплату і своїм родичам, друзям, сусідам, знайомим.

Передплатна вартість «України молоді» на 2016 рік:

на місяць — 51 грн. 76 коп.,
на два місяці — 103 грн. 52 коп.,
до кінця року — 155 грн. 28 коп.
Передплатний індекс — 60970

Для організацій, юридичних осіб:

на місяць — 71 грн. 76 коп.,
на два місяці — 143 грн. 52 коп.,
до кінця року — 215 грн. 28 коп.
Передплатний індекс — 01555

П'ятничний номер:

на місяць — 18 грн. 47 коп.,
на два місяці — 36 грн. 94 коп.,
до кінця року — 55 грн. 41 коп.
Передплатний індекс — 49497

«Укрпошта» додатково за саму процедуру оформлення передплати бере: на місяць — 95 коп., на квартал — 2 грн. 15 коп.

ГАРЯЧА ТЕМА

Чи можливий в Україні третій Майдан і кому під силу його очолити

У Порошенка серйозно побоюються можливості захоплення влади силовим шляхом

Анатолій ОКТИСЮК,
старший аналітик МЦПД, спеціально для «Апострофа»

Після приборкання і фактичної дискредитації «Правого сектору» про загрозу для влади Петра Порошенка з боку приватних армій олігархів і добровольчих батальйонів стали говорити дещо менше. Однак найближче оточення Президента, в першу чергу голова СБУ Василь Грицак і Генпрокурор Юрій Луценко, продовжують підживлювати страхи Порошенка щодо третього Майдану і можливого збройного перевороту. За наявною інформацією, Президент досить серйозно сприймає загрозу захоплення влади силовим шляхом з боку політичних опонентів.

Андрій Білецький (в центрі) на базі полку «Азов» біля Маріуполя.
Фото УНІАН.

У приватних бесідах іноземні дипломати зазначають, що Петро Порошенко в розмовах із західними політиками продовжує повторювати, що постмайданній архітектурі загрожують шалені радикали і представники добровольчих батальйонів, які мають бойовий досвід і доступ до незаконної зброї на чорному ринку. Якщо врахувати погіршення соціально-економічної ситуації, кабальні тарифи і прогнозовану затяжку парламентську кризу, то цілком ймовірно, що розмови про можливе силове захоплення влади мають підстави, а можлива ескалація бойових дій на Донбасі лише підвищує такі ризики.

Поточна ситуація на лінії зіткнення, а також підживлення Росією незаконних «ДНР»-«ЛНР» технікою і живою силою свідчать про те, що Кремль має намір примусити Київ виконувати Мінські угоди, враховуючи власні інтереси. А це можливо тільки при зміні позиції Заходу в результаті геополітичного консенсусу з Кремлем. Або ж у випадку заподіяння тяжкого ураження ЗСУ проросійськими бойовиками з подальшим встановленням контролю над адміністративними кордонами Луганської та Донецької областей. Це, у свою чергу, може призвести до великих хвилювань і викликати обурення у суспільстві, з непередбачуваними наслідками. Однак цілком зрозуміло, що в разі початку масових заворушень у Києві та інших містах України змусити армію та Нацгвардію розгорнути багнети проти своїх громадян буде практично неможливо.

Після турецьких подій різні експерти, коментатори та політики стали вказувати на те, що в Україні вже створені всі умови для зміни влади силовим шляхом. Якщо коротко, то сьогодні в нашій країні виникла класична революційна ситуація. Низи вже об'єктивно не в змозі продовжувати жити по-старому, а правлячий клас настільки увійшов у смак життя по-новому, що просто не зацікавлений виконувати вимоги Євромайдану.

Іншими словами, зміни, що насуваються, неминучі, але їхня форма досі не визначена і багато в чому буде залежати не тільки від кон'юнктури, а й лідерів. У разі силового сценарію нові ватажки, швидше за все, просто захоплять владу під прикриттям гасел боротьби з корупцією, олігархатом

або ж просто під приводом досягнення миру в країні.

Донедавна обговорення ймовірності силового захоплення влади мали закритий, аналітичний характер і в ЗМІ практично не виявлялися. Проте наприкінці липня народний депутат від БПП Сергій Леценко підірвав інформаційний простір країни своєю заявою про те, що голова МВС Арсен Аваков має всі силові інструменти, щоб здійснити державний переворот. У свою чергу, позафракційний депутат Володимир Парасюк заявив, що реальною силою, здатною захопити владу в країні, є парамілітарна структура «Азов» на чолі з народним депутатом Андрієм Білецьким.

Політичний альянс Аваков—Білецький

В експертному співтоваристві активно циркулює інформація, що вуличну підтримку потенційного бунту можуть забезпечити в «Азові», а силову і легальну — структуру МВС Арсена Авакова. Окремо ці групи не можуть вплинути на розвиток ситуації в країні, але от в синергії — цілком.

Те, що Арсен Аваков нагло замкнув на себе все управління у МВС, дуже драгує найближче оточення Президента і самого Петра Олександровича. Банкова ніяк не може вплинути на кадрові рішення і політику найвпливовішого силового відомства. Тим більше що останні ініціативи Авакова, спрямовані на скорочення кількості генералітету, в президентській канцелярії визнали спробою цементування впливу Авакова у МВС. На Банковій поповзли чутки, що він хоче створити лояльну генеральську вертикаль для «подальших політичних маневрів», під якими мають на увазі також силовий сценарій захоплення влади. Згідно з планом, який міністр представив у своєму Facebook, за всіма воєнізованими та правоохоронними формуваннями, що входять до сфери управління МВС, пропонується здійснити скорочення близько сотні генеральських посад — із 194 до 95.

Водночас Аваков і Білецький заперечують і вважають надуманими звинувачення в тому, що вони розглядають військовий переворот як спосіб отримання влади. Андрій Білецький заявив, що «Азов» буде боротися за владу винятково за допомогою інстру-

ментів виборів, а не сили. Однак вкрай самостійні дії Арсена Авакова на посаді міністра і провокативна поведінка «Азова» з його маршами і радикальними заявами розбурхують Президента і дають всі підстави для інших силових структур, зокрема СБУ — діяти жорстко і на випередження. Як приклад, можна відзначити операцію СБУ з подальшим розстрілом «азовців», які брали участь у нападі на інкасаторський автомобіль під Запоріжжям.

Тому не виключено, що тема можливого військового перевороту буде використана Президентом із метою політичної конкуренції як привід не тільки для початку «зачистки» «Азова», а й для упокорення політичних амбіцій самого Авакова. До речі, варто нагадати, що Петро Олександрович зустрівся з військовими в місті Броди минулого тижня вперше заговорив про можливість воєнного стану. До цього про воєнний стан постійно говорили лише Олександр Турчинов і інші представники так званої «партії війни».

Надія Савченко — «чужа серед своїх»

Надія Савченко в разі некерованих вуличних протестів може

В Україні вже створено всі умови для захоплення влади силовим шляхом.
Фото ЕРА/УРГ.

істотно вплинути на баланс сил. На відміну від Авакова—Білецького, які діють раціонально і прагматично, Савченко є гравцем імпульсивним, нерациональним і вибуховим. Як сформулював проблему один із наших співрозмовників в адміністрації Президента, «все буде залежати від ситуації». Савченко може очолити будь-який протест. Умовно кажучи, сісти на БТР і поїхати на Банкову. Тим більше — вона відчуває підтримку суспільства. Ця підтримка і медіа-впізнаність були створені багато в чому завдяки владі, яка тепер пожинає плоди своєї непродуманої інформаційної пропаганди.

Ще з часів Євромайдану Савченко показала себе вуличним гравцем, який не боїться йти в гущу подій. Після обміну «половняк Пугіна» стала позиціонувати себе індивідуальним політичним гравцем. Тези, які просуває Савченко в ЗМІ, є досить спірними і спричиняють шквал критики, проте в цілому суспільство сприймає її як національного лідера з найбільшим рівнем довіри. Поки вона не має великих ресурсів, однак представляє великий інтерес для різних політичних інвесторів, які спробують розіграти свою карту.

Чи буде це «партія війни» або примирення і прагматика, а може, антиолігархічний рух із подальшим перезапуском країни і новою Конституцією — покаже час. Але, в будь-якому випадку, карта Савченко буде ще розіграна, і це розуміють усі ті, котрі сидять на Печерських пагорбах.

Реванш політичних емігрантів

Багато хто з побоюванням дивиться на схід, де все ще де-

монструють свої амбіції «сімейні» чиновники, які втекли з Януковичем. Як тут не згадати нещодавнє інтерв'ю екс-міністра внутрішніх справ часів Януковича Віталія Захарченка, в якому силовик-утікач заявив, що наведення конституційного порядку в Україні можливе тільки за допомогою силового сценарію. З інтерв'ю стає зрозуміло, що Захарченко говорить про неможливість змінити владу в Україні шляхом прямих демократичних виборів.

Якщо взяти до уваги той факт, що чиновники часів Януковича досі мають величезний вплив на політичний простір країни за допомогою фінансів, банків, ЗМІ та кадрів, що залягли на дно у структурах влади, цей сценарій також не можна виключати. Тим більше що певну активність в Україні виявляють структури, наближені до Арбузова, Клименка, Азарова та інших відомих функціонерів часів Януковича.

У будь-якому випадку, якщо хтось спробує організувати в Україні антиолігархічний переворот в ім'я реформ, то для цього потрібно мати як мінімум чотири складові: харизматичного лідера, силові ресурси, підтримку вулиці і зовнішніх гравців. Ніхто з вище перерахованих політиків таким похвалитися не може, тому вони розуміють, що спроба силового перевороту за нинішнього розкладу сил і поточної ситуації в країні дорівнює самогубству. Якщо, звичайно, в гру не втрутиться Його Величність Випадок і не станеться щось таке, що розбурхає суспільство, як це відбулося, наприклад, після розгону студентів під час Майдану в 2013 році. ■

ВІДДІЛ КАДРІВ

Пішов чи втік?

Глава адміністрації Президента Борис Ложкін подав у відставку, але президентську команду не залишив

Олена КАПНІК

На Банковій останніми днями знову було гаряче — в адміністрації Президента вчоргоє заговорили про відставку Бориса Ложкіна. І ось учора по обіді Петро Порошенко під час засідання Нацради реформ оголосив, що він задовольнив прохання про відставку.

Це вже була третя спроба Ложкіна покинути свою посаду. Уперше він намагався піти восени 2015-го, коли загострилися стосунки між Президентом та тоді ще главою Дніпропетровської облдержадміністрації Ігорем Коломойським. Саме своєю відставкою «успішний комунікатор» (так називають Ложкіна в команді Петра Порошенка) хотів відреагувати на затримання Корбана. Вдруге Борис Євгенович намагався піти з Банкової цієї весни, коли змінився Кабінет Міністрів і в країні тривала так звана «прем'єрада». Тоді кандидатуру глави адміністрації розглядали і на Прем'єр-міністра, і на першого віце-прем'єра.

Із наближенням нового політичного сезону, який обіцяє бути

Райнін (у центрі) в зоні впливу Порошенка та Ложкіна.

гарячим і почнеться вже 1 вересня засіданням Верховної Ради, тема зміни глави адміністрації знову стала актуальною. Сам Ложкін залишиться у владі — йому доручають керівництво Національною інвестиційною радою та призначають радником Президента. Він неодноразово наголошував, що не «створений» для державної служби і розглядає свою роботу в органах влади як «армійську службу» у складні для України часи. Тому його призначення в Національній інвестиційній раді можна назвати таким собі компромісним рішенням. До слова, також виявили бажання піти з адміністрації Президента заступники Ложкіна Дмитро Шимків та Олександр Філатов, яких він привів в АП у 2014 році. Але їх попросили залишитися до кінця року й допомогти новому главі адміністрації ввійти в курс справи.

Учора ж Порошенко оголосив про призначення на посаду глави своєї адміністрації керівника Харківської облдержадміністрації Ігоря Райніна, який у 2014-2015 роках кілька місяців працював в адміністрації Президента під керівництвом Ложкіна. За попередньою інформацією, його вже вчора мали б представити на новій посаді після засідання Національної ради реформ. На жаль, на момент верстки номера «УМ» жодної інформації про це не було. ■

Сергій Соболь
народний депутат,
один з авторів закону про амністію

«Ухвалений закон про амністію торкнеться близько 26 тисяч громадян, ув'язнених за незначні злочини, зокрема пов'язані з політичною або підприємницькою діяльністю».

КОЛІЗІЇ

Амністія, поставлена на паузу

Чому Порошенко сказав «стоп»?

Наталія ЛЕБІДЬ

Перед тим як піти на канікули, Верховна Рада прийняла закон про амністію-2016, який, однак, заветував Президент Петро Порошенко і не ще один важливий нюанс. Вперше амністію запропонували поширити і на учасників АТО. Зі значними для них перевагами.

Читаємо закон

Прийнятим законом передбачено, що під амністію потрапляють кілька груп засуджених. Так, у ст. 1 йдеться про засуджених, що є найбільш незахищеними та соціально вразливими: неповнолітніх, жінок, чоловіків, які мають дітей до 16 років або дітей-інвалідів, інвалідів усіх груп, людей з онкологією, туберкульозом або іншими тяжкими захворюваннями, а також пенсіонерів. Закон «Про амністію» поширюється і на засуджених зі статусом ліквідаторів аварії на ЧАЕС та ветеранів війни, а також тих, у кого один із батьків або обоє досягли віку 70 років, і у них немає інших працездатних дітей. Для перерахованих категорій ув'язнених амністія застосовується, якщо вони не скоювали тяжких і особливо тяжких злочинів або з небережності вчинили злочин, який не входить у категорію особливо тяжких.

Окремо в ст. 2 вказано категорію засуджених і обвинувачених, які є особами, що захищали незалежність, суверенітет і територіальну цілісність України, які брали безпосередню участь в антитерористичній

Генпрокурор Луценко, який підтримував на суді Лихоліта, не в захваті від вироку іншому військовослужбовцю, засудженому умовно за зґвалтування неповнолітньої.

операції, забезпеченні її проведення, перебуваючи безпосередньо в районах АТО в період її проведення, і які отримали статус учасника бойових дій. До таких осіб амністія застосовується, якщо вони обвинувачені у вчиненні або засуджені за злочини, які не належать до особливо тяжких злочинів проти життя і здоров'я, а також за діяння, які передбачені статтями 408, 410, 411 КК України та які є специфічними для військовослужбовців.

Що ж усе це означає?

А це означає, що амністія для учасників бойових дій та АТО не поширюється тільки на осіб, які вчинили особливо тяжкі злочини проти життя і здоров'я. Велика частина ін-

ших норм закону вказує, що не підлягають амністії громадяни, що вчинили як особливо тяжкі, так і тяжкі злочини. Це виключає категорію бійців АТО в особливу привілейовану касту, якій пробачають усе, крім особливо тяжких злочинів.

Крім того, в даній нормі йдеться не тільки про засуджених, а й про обвинувачених. Остання особливість вказує на те, що закон про амністію може бути застосований і до осіб, які не є засудженими і не відбувають покарання. У такому формулюванні можна углядіти протиріччя з положеннями чинного Закону «Про застосування амністії в Україні», в ст. 1 якого амністія визначається як звільнення від відбування покарання осіб, визнаних винними у

вчиненні злочинів, або таких, чий кримінальний справу розглянуті, але вироки не набрали законної сили.

Переходимо до практики

Якщо перевести все вище викладене в практичну площину, то логічним буде просте запитання: що накажете робити з добре відомим нашим читачам «Батею»? Тобто з Валентином Лихолітом, судовий процес над яким викликав відомі всім ексцеси під Печерським судом у Києві? Йдеться про засновника «Айдара», якому висунуті звинувачення в організації озброєної банди, в розбої, проникненні до житла, викраденні цивільних осіб тощо. За версією слідства, «айдарівець» кілька разів порушував Конституцію України, Статут Збройних сил України та неналежаю виконував свої службові обов'язки. Згідно із законом про амністію, «забракованим» Порошенком, Лихоліта варто було б звільнити. Навіть не чекаючи винесення вироку і закінчення суду.

Аналогічний випадок пов'язаний зі звинуваченнями, висунутими Денису Гордєєву (позивний — «Адвокат»), бійцеві «Правого сектору», який — за версією слідства — створив банду і вбив у Волновасі офіцера СБУ Віктора Мандзика, а за версією нардепа Ігоря Мосійчука — відважно боровся з контрабандою, яку Мандзик якраз і кришував. Справу Гордєєва не так давно розглядали в Приморському районному суді Маріуполя, і також — як і у випадку з Лихолітом, — зі скандалами, бійками та каліцтвами. Але проблема не в цьому, а в тому, чи можливо в принципі застосувати амністію до особи, яка не була визнана судом винною?

Слід зазначити, що участь обвинуваченого в антитерористичній операції або в бойових діях уже й так приймається до уваги державними структурами як пом'якшувальна обставина або підстава для прийнят-

тя рішення про помилування. Президент Порошенко як держчиновник, наділений правом помилування, враховує такі факти з біографій засуджених. А подібних шукачів помилування, котрі акцентують на героїчному минулому, до речі, стає все більше.

Невтішні наслідки

Тим часом поблажливе ставлення до обвинувачених бійців АТО починає потроху дратувати. Найбільш кричущий випадок змусив сказати своє вагоме слово Генпрокурора Юрія Луценка. Участь в АТО не звільняє українського військовослужбовця, який зґвалтував неповнолітню і був засуджений до умовного терміну, від реального покарання, — заявив Луценко, коментуючи мегапоблажливий вирок, проголошений одному військовослужбовцю після його специфічного «спілкування» з 16-річною дівчиною. «Скажу відверто, мене розлютила ця інформація. Я буквально в той же день, коли про це прочитав, зателефонував новому прокурору Київської області, і він узав це під свій контроль (...). Ми вимагаємо реального покарання з тюремним терміном, тому що жодне геройство на війні не може покривати злочини, які скоїв цей чоловік», — резюмував Луценко.

Отже, президентське вето на закон про амністію видається цілком закономірним. Прощаючи всіх підряд, можна нівелювати прощення як таке. Не кажучи вже про Кримінальний кодекс, яким залишились пардон за грубість і прямоту, лише підтертися. До глави держави виникають, правда, питання іншого порядку: а скількох генералів засуджено українськими судами за відверті провали в поточній війні? Або, як мінімум, скількох військовослужбовців вищого ешелону звільнено за невідповідність займаній посаді? Але це вже тема, далека від ветованого закону про амністію... ■

КОПІЄЧКА

Підглянути за клієнтом

Нацбанк зобов'язав фінансові установи перевіряти платоспроможність клієнтів

Наталія ЛЕБІДЬ

Нацбанк України продовжує вганяти у глибокий та непереможний ступор. Непоміченим (а шкода!) пройшло розпорядження НБУ за номером 365 щодо того, які операції слід відніти вважати ризикованими (і, визнавши такими, доповісти у Держфінмоніторинг). До табуованих дій належать:

«1. Проведення клієнтами банку фінансових операцій, що не мають документального підтвердження очевидної економічної доцільності. 2. Проведення клієнтами банку фінансових операцій, якщо банк не має інформації про реальні фінансові можливості клієнта. 3. Використання рахунків осіб не за призначенням. 4. Здійснення банком або клієнтами банку фінансових операцій із використанням викрадених, недійсних документів. 5. Неодноразове проведення клієнтом банку фінансових операцій з перерахування коштів за кордон; здійснення авансових платежів на виконання зовнішньоекономічних договорів, за якими банку було або могло бути відомо (зокрема, з публічних джерел або від інших фінансових

установ), що контрагенти неодноразово порушують виконання або взагалі не виконують умови відповідних зовнішньоекономічних договорів».

Зацитована постанова НБУ є надто свіжим документом. Про особливості її застосування та про постраждалих поки не відомо. Зате відомо, що ще на початку року Мінфін розпочав верифікацію фінансового стану отримувачів субсидій і для цього фактично ліквідував банківську таємницю, що стало безпрецедентним випадком. Можна тільки уявити, наскільки «зросла» довіра клієнтів до банків після того, як ті — на вимогу Мінфіну — розкрили дані своїх вкладників.

Але новий крок НБУ за рівнем цинізму перевершує навіть рішення Мінфіну. Відтепер клієнт має і довести економічну доцільність своїх транзакцій, і підвищити соціальний статус, і забезпечити в «публічних джерелах» позитивний піар для себе та для контрагентів. Будь-яка фінансова «презумпція невинності» скасована, й відтак слід бути готовим до того, що простий переказ грошей перетвориться на детективний серіал і бюрократичне пекло.

Що й казати, блискучий оптимізаційний хід, справжня маркетингова знахідка. Але, аплодуючи Нацбанку, поставимо зустрічне питання: а які докази власної доброчесності, платоспроможності, порядності та обов'язковості може представити він? Від одного учасника гри — фізичної чи юридичної особи, звичайного банківського клієнта — вимагається просто-таки все, а від іншого — банку — не вимагається нічого.

Ми часто говоримо про те, що в комунальній сфері українці стали рабами монополістів. І що будь-яке обленерго, будь-який місцевий водоканал править бал у своєму маленькому «князівстві», встановлюючи правила гри та не несучи ні за що відповідальність. По суті, банківська система, побудована в Україні, також є одним великим монополістом. Навіть при всьому її позірному розмаїтті. Бо за законами, за якими ця система живе, вгадується рука Нацбанку.

За останні два роки НБУ та його глава Валерія Гонтарева ліквідували понад 70 банків. Кількість клієнтів цих банків, які опинилися перед зачиненими дверима, наближається до мільйона. І лише частина постраждалих (фізичних осіб, бо юридичним не повертають нічого) знаходить себе у списках на виплату часткових компенсацій.

Жодна система охорони та збереження банківських внесків на сьогодні не працює, бо в ідеальній ситуації гроші банкам-банкрутам видають із Фонду гарантування вкладів, а туди вони потрапляють у вигляді відрахувань від міцних та надійних банків — та й то ця схема діє лише за умови, що банкрутство банку є рідкісним випад-

ком, винятком із правил.

У нас же банкопад набув тотального характеру, надійних фінансових установ не лишилося, а Фонд гарантування вкладів не є бездонною діркою. На сьогодні 70% активів збанкрутілих банків, якими управляє Фонд, є заставами в Національному банку України. Чи вийдуть звідти ці 70%, чи перекочують вони в руки фізичних осіб-вкладників — питання риторичне. Заступник директора Фонду Андрій Кияк повідомив днями, що Фонд проситиме у Міністерства фінансів ще 10 мільярдів гривень — на погашення боргів перед постраждалими вкладниками. Чи знайдуться такі кошти в державній казні — питання окреме.

Загалом надійність банків є головною умовою існування банківської системи. Якщо гроші довірити банкірам не можна, втрачається сенс існування цього бізнесу. Тому влада завжди зацікавлена в контролі за надійністю банків. В Україні цей контроль ніким не здійснюється. Нацбанк править так, як хоче і ким хоче. А в ролі жертви опиняються завжди пересічні клієнти («непересічні» встигають вивести свої активи за півгодини до часу «ікс»).

Те, наскільки низько цінують цих самих пересічних вкладників, демонструє, зокрема, й остання постанова НБУ. Клієнт банку перетворюється на потенційного підозрюваного, якого будуть роздивлятися у збільшувальне скло, вишукуючи явні та приховані «гріхи». Хочеться спитати: і що далі? До чого ще догосподарюємося? До натурального обміну, як за феодалізму, чи до масового виводу активів за кордон? ■

■ **НОВИНИ ПЛЮС****Вибори президента Естонії**

Естонський парламент у неділю затвердив трьох кандидатів, які будуть боротися за посаду президента цієї країни. Термін повноважень діючого глави країни Тоомаса Хендріка Ільвеса збігає у жовтні. Щоб потрапити до лав кандидатів, кожен із трьох претендентів повинен був заручитися підтримкою щонайменше 21 (із загальної кількості 101) депутата національного парламенту. Відбір пройшли і тепер зареєстровані виборчою комісією як претенденти екс-міністр освіти Майліс Репс, діючий спікер парламенту Ейкі Нестор та екс-канцлер юстиції Аллар Йокс. Варто пояснити, що канцлер юстиції в Естонії — це не міністр юстиції, а незалежний службовець, який здійснює нагляд за відповідністю законодавчих та виконавчих актів державної влади та місцевих органів Конституції та законам країни. Для здобуття президентського мандату потрібно набрати дві третини голосів від складу парламенту (68). Вчора відбувся перший тур виборів, однак жоден із кандидатів не набрав необхідної кількості голосів, сьогодні другий тур.

Рік «марсіанського життя»

На Гавайях завершився унікальний експеримент, під час якого спеціально відібрані добровольці рік провели в умовах — як на Марсі. Шестеро дослідників жили на гавайському вулкані під спеціальним куполом, який функціонує на сонячній енергії. Учасники експерименту мали у своєму розпорядженні обмежені ресурси і були змушені вирішувати чимало повсякденних проблем. Добровольці з Франції, Німеччини та США жили у замкненому просторі. Тому важливим завданням також було уникнути особистих конфліктів. Назовні удавані «марсіани» виходили лише у спеціальних скафандрах. Експерти вважають, що справжня місія на Марс може тривати від одного до трьох років. Метою цього експерименту було створити рекомендації для майбутніх експедицій на «червону планету». Освоєння Марсу є одним із довгострокових проектів космічної програми США.

Літні поляки отримуватимуть ліки безплатно

Із 1 вересня громадяни Польщі, яким виповнилося 75 років, зможуть отримати безплатні ліки. Міністерство охорони здоров'я вже склало й оприлюднило список лікарських препаратів, вартість яких літнім людям буде компенсуватися на 100%, якщо вони придбані за рецептом лікаря чи медсестри. У списку, що стосується старших осіб, 1129 препаратів, загалом 68 активних субстанцій. Безплатні ліки зможуть виписувати лікарі-терапевти та медсестри, які матимуть відповідні повноваження.

Майже 9 тисяч дітей-біженців вважаються зниклими безвісти

У Німеччині вважаються безвісти зниклими майже 9000 неповнолітніх біженців. Як повідомляє видання «Нойе Оснабрюкер Цайтунг» із посиланням на Федеральне управління кримінальної поліції (ВКА), станом на 1 липня в Німеччині вважали зниклими 8991 неповнолітніх біженців, які прибули до ФРН без супроводу дорослих. Переважна більшість цих неповнолітніх — підлітки у віці від 14 до 17 років, йдеться у вчорашньому повідомленні видання. Федеральне управління кримінальної поліції, однак, не має даних, що діти і підлітки, які прибули до Німеччини як біженці без супроводу дорослих, могли стати жертвами злочинів. ■

■ **РЕЙТИНГИ****Мати стає мачухою**

Більшість німців проти наступної прем'єрської каденції канцлера Ангели Меркель

Ігор ВІТОВИЧ

Кожен другий німець виступає проти наступної каденції Ангели Меркель на посаді федерального канцлера ФРН після виборів до бундестагу 2017 року, такі результати соціологічного опитування подала газета «Більд ам Зоннтаг». Утім 42% опитаних надалі бажають бачити пані Меркель главою уряду. Це останнє опитування демонструє незначне погіршення рейтингу у порівнянні з попереднім від листопада 2015 року. Тоді 45% німців бажали, щоб Меркель надалі залишалася главою уряду, а 48% виступали проти.

Наразі невідомо, чи Меркель буде боротися за переобрання. На запитання журналістів про це вона відповідає, що вирішить «у відповідний час». Тиждень «Шпігель» написав минулої су-

Меркель посмутніла.

боти, що глава уряду публічно оголосить про намір вчергове змагатися за крісло канцлера Німеччини лише навесні наступного року. Причиною зволання, на думку «Шпігеля», є очікування на підтримку з боку глави баварського Християнсько-соціального союзу Хорста Зеєхофера. Меркель мала повідомити про своє рішення ще цієї весни, але вирішила, що без підтримки впливового політичного союзника такий крок буде помилковим.

■ **ДОМОВЛЕНОСТІ****Війна завжди закінчується миром**

Колумбія чекала на цей день 52 роки

Олег БОРОВСЬКИЙ

Опівночі з неділі на понеділок (29 серпня о 08:00 за Києвом) у Колумбії вступила в дію угода між урядом та лівим повстанським рухом «Революційні збройні сили Колумбії» (ФАРК) про остаточне припинення вогню. Напередодні обидві сторони офіційно оголосили про припинення вогню — з відповідними заявами виступили президент Колумбії Хуан Мануель Сантос та лідер повстанців Родріго Лондоньо (більш відомий як Ті-

молеон Хіменес або Команданте Тімошенко). «Сьогодні більше, ніж будь-коли, ми засмучені всіма смертями та болем, які принесла війна. Сьогодні більше, ніж будь-коли, ми прагнемо єдності усіх співвітчизників заради того, щоб почати будувати нову Колумбію. Війна закінчилася», — заявив Команданте Тімошенко. «Одна з найбільш болючих сторінок в історії країни добігає кінця», — написав у «Твіттері» президент Колумбії Хуан Мануель, назвавши перемир'я «історичним

А Зеєхофер є найгострішим критиком міграційної політики пані Меркель (навіть погрожував опротестувати її в Конституційному суді), тому його остаточне рішення наразі важко передбачити.

Меркель очолює німецький уряд із 2005 року. Його існування неможливе без підтримки двох коаліційних партнерів: Християнсько-демократичного союзу та Християнсько-соціального союзу. У пані канцлер на тлі її міграційної політики тепер конфлікт не лише з коаліційними партнерами, а й із колегами з власної Соціал-демократичної партії. Глава СДП і разом віце-канцлер у коаліційному уряді Зігмар Габріель позавчора в інтерв'ю громадському телеканалу ZDF різко розкритикував міграційну політику Ангели Меркель. Він закинув їй недооцінку викликів та труднощів, які пов'язані з прийомом біженців. На думку експертів, міграційна криза стане головною темою політичної боротьби перед парламентськими виборами наступного року. Позицію Габріеля поділяє значна частина членів уряду Меркель.

У приватних розмовах навіть члени уряду висловлюють

думку, що міграційна політика Меркель розвалює Євросоюз. Німецькі ЗМІ також зазначають, що Берлін втрачає репутацію у Центрально-Східній Європі. На думку німецьких коментаторів, країни Вишеградської групи формують антинімецький табір. Коментатор видання «Франкфуртер Альгемайне Цайтунг» пише, що спроба змусити східні країни Європи прийняти біженців зміцнила їх відчуття політичної залежності від чужих рішень. Таким чином Німеччина втратила імідж держави, яка підтримує своїх східних сусідів, на який працювала довгі роки. Ця втрачена впливу — це ціна, яку Меркель платить за свою міграційну політику. Громадський телеканал ZDF переконує, що Вишеградська група вимагає менше біженців, і водночас збереження такої самої фінансової допомоги з Брюсселя. Телеканал назвав країни Вишеградської групи антинімецьким табором, направленим проти канцлера Ангели Меркель. Щоденна «Зюддойче Цайтунг» додає, що Вишеградська група (Угорщина, Польща, Чехія та Словаччина) — це ядро опору проти міграційної політики Меркель. ■

літку. Досягнута угода має бути підтверджена на всенародному референдумі, який відбудеться 2 жовтня. Процес роззброєння тисяч бойовиків може тривати багато місяців.

Внаслідок збройного конфлікту в Колумбії між лівими повстанцями, правими воєнізованими формуваннями, наркомафією та регулярною армією з початку 1960-х років загинули близько 260 тисяч осіб, ще понад 6,5 мільйона були змушені залишити власні домівки.

У 2001 році Держдепартамент США вніс ФАРК до списку терористичних організацій, Євросоюз пізніше прийняв аналогічне рішення. Організація ФАРК стверджувала, що з 1964 року веде війну з урядом за побудову нової Колумбії — суспільства соціальної справедливості і соціальної рівності. ■

■ **СПІВПРАЦЯ****У центрі Веймарського трикутника**

Поблизу Берліна відбулася зустріч глав МЗС Франції, Німеччини та Польщі

Ігор ВІТОВИЧ

Ситуація в Україні та Брекзит стали головними темами форуму «Веймарський трикутник», що пройшов у неділю у 25-й раз. У замку Еттерсбург поблизу Веймара керівники МЗС Польщі Вітольд Ващиковський, Німеччини Франк-Вальтер Штайнмаєр та Франції Жан-Марк Ейро підсумували роль Веймарського трикутника на міжнародній арені за останні чверть століття.

Учасники зустрічі обговорювали найголовніші питання міграційної політики та безпеки в контексті збройного конфлікту на сході України. Глави МЗС Німеччини, Польщі та Франції у спільній заключній заяві висловили невдоволення реалізацією Мінських домовленостей та закликали і далі докладати зусилля для вирішення конфлікту. У заяві наголошується:

«Перед обличчям величезних викликів як Спільнота ми можемо досягти значно більше, ніж як кожна країна окремо».

У замку Еттерсбург міністри Веймарського трикутника також згадали про Брекзит, наголосивши, що Велика Британія залишиться важливим європейським партнером. У контексті Брекзиту міністри заявили про намір зміцнити ЄС і підвдали евроінтеграції.

Також Вітольд Ващиковський, Франк-Вальтер Штайнмаєр та Жан-Марк Еро запропонували, аби в майбутньому проводити зустрічі в розширеному складі, у тому числі з главами дипломатичних служб країн Вишеградської четвірки.

Учора, 29 серпня, міністри закордонних справ взяли участь у відкритті в Берліні Конференції послів у рамках Веймарського трикутника. І цього ж дня, після обіду, гла-

Глави МЗС Веймарського трикутника.

ва МЗС Польщі Вітольд Ващиковський відбув до Будапешта на зустріч із керівниками дипломатії Вишеградської групи.

Веймарський трикутник був заснований 1991 року у Веймарі як форум для діалогу

політичної верхівки Німеччини, Франції та Польщі. Його основними завданнями були стимулювання процесу входження Польщі до ЄС і НАТО, а також розвиток європейської інтеграції. ■

Софія Рябчук
перекладач, менеджер культурних та освітніх проектів

«Сьогодні музеї типу «забери руки, замовкни і слухай екскурсовода» відходять у минуле. У світі, який індивідуалізується, стає значно доступнішим і відкритішим, музей посідає своє важливе місце».

Ярослава МУЗИЧЕНКО

Дивлячись на потік дітей у Національному музеї історії України, здається, що це експозиційні зали котроїсь із західноєвропейських столиць або ж Вашингтона чи Нью-Йорка — адже там із раннього віку привчають малят до культури музейного пізнання. Тепер і в нашому НМІУ діти поспішають із поверху на поверх квестовими маршрутами, щось досліджують, реконструюють, виконують «таємничі» завдання, граються, а на майстерках охоче творять «історичні пам'ятки» в давньому стилі. У стінах музею дівчата й хлопці отримують відповіді на різноманітні запитання. Як виготовляли тканину на наших землях тисячі років тому, на яких музичних інструментах грали, чим освітлювали домівки, в чому пекли хліб? У що вірили трипільці, готи, скіфи, жителі грецьких колоній, слов'яни — всі предки нашого дивовижного народу з багатющою історією й культурою? Як вони захищали свою — нашу — землю?

Осмислена ідентичність

«Дитячі програми в Національному музеї історії України діють далеко не перший рік, — розповідає «УМ» заступник директора НМІУ з питань розвитку Наталя Іванченко. — Проте до 2014 року вони були орієнтовані переважно на приваблення відвідувача пізнавально-розважальними елементами. А наше сьогодення потребує пересмислення основної мети дитячих програм. Загалом, заходи для дітей у нашому музеї ми прагнемо зробити українськими за духом і європейськими за формою. Віднедавна дитячі програми були оновлені відповідно до нових історичних знань про Україну, новітніх педагогічних методик та національної стратегії патріотичного виховання дітей та молоді».

Для пані Наталі особисто поштовхом для такого оновлення та створення нових програм стало відкриття фотовиставки «Небо падає» загиблого бійця Добровольчого українського корпусу «Правий сектор» Антона Кіреєва. Він одним із перших пішов на війну — спершу фотокореспондентом, а потім і воїном. На відкритті його побратими звернулися до тилу з проханням навчати дітей історії. Саме в ґрунтовному знанні перемог і поразок своєї країни вони бачать вихід із нинішньої ситуації і забезпечення в майбутньому миру в Україні.

«Часто саме на сході хлопці починають цікавитися історією і читають книги, які в мирному житті їм би й не спало на думку брати до рук, — розповідає Наталя Іванченко. — Здобувши кризовий досвід, вони зробили висновок, що нове покоління варто виховувати не просто на знанні історичних фактів і явищ, а й на аналізі помилок, яких упродовж віків припускається українська нація». За словами заступника директора, наразі є пригодицько-пошукові програми для дітей різних вікових категорій — дошкільнят, молодших школярів, середньої школи. Вони пізнавальні, динамічні, покликані повертати дітей в український культурний вимір. Це класичні й інтерактивні екскурсії, квести, май-

терки. Діє маршрут «Слідами давніх звірів» для 5-7-річних відвідувачів. З вересня розпочнуться родинні «маршрути», в яких батьки разом із дітьми зможуть пройти «крізь віки» за унікальним путівником, приміром, із такою темою: «Світло в історії людства», «Від волокна до полотна», «Транспорт від Трипільця до сьогодення». «Усі чотири поверхи нашого музею містять безліч цікавинок, які відкриваються для відвідувачів із новим «тематичним» проходженням експозиції», — переконана Наталя Іванченко.

Дослідники й переможці

На літо музей підготував чимало цікавого для юнацтва. Щодня тут відбуваються тематичні інтерактивні екскурсії, серед яких — «Таємниці дружинного скарбу», «Дари богів», «Таємниці града Кия», «Козацькими стежинами» та багато інших. Дитина тут засвоює знання в незвичній формі. Сама шукає інформацію, відгадує загадки та ребуси, виконує різноманітні завдання. І в результаті відчуває себе дослідником і переможцем. Таке заняття розраховане на півтори-два години. До програми діти обирають котрийсь майстер-клас: виготовлення трипільського оберегу, оздоблення козацької шаблі, створення прикрас чи традиційних іграшок.

На інтерактивному занятті «Код героя» підлітки дізнаються про героїчні постаті в історії України, про цінності свого народу, які дійшли до нас із минулих століть завдяки вчинкам відомих і безіменних героїв. Наприкінці ставиться запитання: «Хто ж такий герой, звідки він, хто ним може бути?». Учасники отримують планшет зі зворотною камерою, в якому бачать себе. Отже, вияви героїзму сприймають уже не як пафос, а як щоденне життя. І свої вчинки починають бачити як такі, що або віддають їх від героїзму, або ж наближають до нього.

У червні музей запропонував виїзні заняття пришкольним табором столиці. Скажімо, «школу екскурсоводів»: на першому занятті дітям роздали описи цікавих екс-

СПАДЩИНА

Історія для миру

Знання про Україну «з перших рук» пропонує дітям багатий на історичні скарби Національний музей

ДО РЕЧІ

На заняття слід записуватися заздалегідь, зателефонувавши у музей. НМІУ працює без вихідних, окрім останньої п'ятниці місяця. У літній період — у будні з 9.30 до 18.00, у п'ятницю та вихідні — з 10.30 до 19.00.

Упродовж навчального року кожен учитель історії може провести урок у музеї, показати ті речі, які діти доти споглядали лише зі сторінок підручника. З минулого навчального року на базі НМІУ запроваджено курси з історії України для тих, хто обрав цей предмет для ЗНО.

понатів, а на другому, уже в музеї, юні екскурсоводи самостійно розповідали про них своїм друзям і батькам.

Практикум козацької демократії

Цього року працівники НМІУ вдосконалили те, що було найпопулярнішим у 2015-му. А це козацька тематика, державна символіка й історія стародавнього Києва. Діти не просто дізнаються факти з історії, а мають нагоду вийти на новий рівень громадянської свідомості. Зростає розуміння, що кожен має здібності, щоби бути корисним для своєї громади, країни і для самих себе.

«Молодші школярі, як правило, краще засвоюють якийсь матеріал через власний соціальний досвід. На занятті «Козацька рада на Січі» ми розповідаємо про запорожців, показуємо унікальні предмети, пов'язані з козацтвом. А потім граємо в «раду на Січі»: діти обирають отамана, полковників, генеральних суддів, — розповідає «УМ» заступник лабораторії музейної педагогіки НМІУ Лариса Коцар. — Усі вибрані отримують відповідні клейноди. Так діти в ігровій формі засвоюють принципи козацької демократії. Трапляється, що «товариство» обирає кошовим отаманом дівчинку. Раніше жінки в козацьких радах не брали участі, їх і на Січ не пускали. А тепер «слабка стать» опанувала найрізноманітніші професії, зокрема, і президент країни. Отже, й отаманкою може бути.

Доказ тягlosti часу

Цього року пані Лариса «експериментувала» з новою темою — «Таємниці археології». Адже у Національному музеї історії

Проходячи «козацькими стежками», діти дізнаються про побут, мистецтво і видатні постаті періоду козаччини.

є унікальна археологічна колекція, пов'язана ще з засновником музею Вікентієм Хвойкою, з Миколою Біляшівським, з першими розкопками в Києві, що проходили на вулиці Кирилівській. Скажімо, в експозиції є 17-тисячолітній орнаментований бивень мамонта. «Археологія є складною для молодших школярів, бо в них іще не сформувалося уявлення про плин часу, про давність, — розповідає музейний педагог. — Утім це один із найцікавіших для дітей періодів. У цей час людина була дуже пов'язана з природою, все відкривала для себе і всього навчалася, починаючи від мови. Це ніби дитячий період історії людства. До того ж, для дітей молодшого віку надзвичайно цікава містична сторона цієї доби, коли народжуються мистецтво і перші вірування».

На таких заняттях діти можуть узяти до рук уламки виробів із кременю, трипільської кераміки. «Ми на простих прикладах пояснюємо, як пролягають культурні шари, як відбуваються археологічні розкопки. Ось дитина гуляє на майданчику. Загубила гудзика. Минув рік, два, його засипало листям, згодом відкрило шаром землі, який із кожним роком нарощується. Тоді приходять археологи і, як криміналісти, досліджують докази існування минулих часів. Вони знімають перший шар — знаходять той гудзик. Знімають далі — і тут ми покажемо дітям предмети, які можуть знайти при цьому археологи. Горнятко, якому 100 років. Іржавий

Стенд зі стародавніми настільними іграми захоплює і дорослих, і дітей.

Фото з сайту nmiu.com.ua.

ніж, якому 800 років. Уламок кременю, якому 9000 років... У дітей розкриваються очі: для них це зримий доказ існування тягlosti часу».

Давнина у подарунок

На тематичному занятті про повсякдення стародавнього Києва діти дізнаються, як жили кияни тисячу років тому, що вони їли, як одягалися, у що гралися. Потім дітям дають приміряти на себе щось із давнього одягу. Буває, що діти хваляться: «Я два роки тому був у вас у музеї — мені дали поміряти давньоруський шолом!». Як таке не запам'ятати?

Не так давно у НМІУ запровадили «День народження в музеї». Під зацікавлення конкретної дитини працівники створюють індивідуальну програму. Це можуть бути театралізовані вистави, перевдягання в одяг епохи, ігри і майстер-класи. Одну з програм музейники готували для дівчинки, яка захоплюється конями. І для себе відкри-

ли, що в експозиції, починаючи з первісних часів і до сьогодення, є багато речей, що показують співжиття людини з цією благородною твариною.

Із листопада минулого року кожна перша субота місяця у НМІУ — «Дитячий день». Щоразу дітям пропонують ексклюзивну програму. У першій половині дня відбувається квест для малят 5-7 років, у другій — для учнів початкової школи. Певні правила, які існують для музею, подають чітко і зрозуміло, поза тим діти почувуються в музеї вільно. Деяких речей можуть торкнутися, дещо приміряти на себе і сфотографуватися. «Моя донька відвідувала майже всі «Дитячі дні» у музеї, — розповідає мама 5-річної Марійки Світлана. — Після заняття, присвяченого скіфам, вона намалювала пектораль, вдягла на мене і веліла: «Будеш тепер скіфською царицею!». Дітям приємно пишати історичною спадщиною свого народу, яка в музеї стає їм настільки близькою. ■

■ ОБВА!

«Парус» поперек горла

Легендарний дніпровський 29-поверховий довгобуд влада хоче... підірвати

Сергій ДОВГАЛЬ
Дніпро

Дніпровська влада заявила про намір підірвати недобудований 29-поверховий готель «Парус». Цей довгобуд з 30-річною історією є легендарним, безперечно, і у вимірі всеукраїнському. Спробуй ще десь на теренах нашої держави щось подібне пошукати. І водночас трагічне — понад 20 осіб у «Парусі» загинули або ж покінчили з життям добровільно. Переважно це — підлітки та любителі екстремальних видів спорту.

Тільки у 2014-2015 роках було чотири таких випадки. 11-класник зірвався з останнього поверху довгобуду, коли вирішив перестрибнути з однієї плити перекриття на іншу, але не розрахував своїх можливостей.

А в серпні 2014 року подібним чином загинув 7-річний хлопчик, який вирішив тут пограти зі своїми друзями у піжмурки.

Занедбанною залишається й територія довкола, хоча за декілька сотень метрів звідси розташований річковий порт, а в інший бік — уже доведена до пуття частина дніпровської набережної.

Кожна нова влада, яка за ці 30 років змінювалася неодноразово, неодмінно озвучувала своє бачення того, як довести до пуття довгобуд. Але далі благородних намірів справа не посувалася. Не прижилися й ідеї на межі фантастики, як от встановити на даху «Паруса»... міжконтинентальну ракету місцевого виробництва.

Не так давно на стінах довгобуду розмістив свій рекламний бренд «Приватбанк», стараннями якого будівлю ще й пофарбували.

А коли в Україні постав Майдан, «Парус» набув глибоко патріотичного змісту — на ньому зобразили величезний державний герб.

Що характерно, будівництво готелю у нинішньому стані тривало цілих 12 років — з 1975-го по 1987-й. При цьому ходило чимало розмов, що завершити його неможливо насамперед через низьку висоту стелі у номерах — усього 2,8 метра. Проте тепер, у час енергетичної кризи, заговорили інакше — мовляв, знадобиться менше тепла для опалення. І для прикладу згадали про Фінляндію, де немовби і всі готелі, і все житло мають стелю саме 2,8 метра.

Ірина КИРПА
Миколаївська область

Перше судове засідання у справі колишнього віце-«губернатора» Миколаївщини Миколи Романчука відбудеться вже на початку вересня. Йому загрожує 12 років позбавлення волі та конфіскація всього майна.

Співробітники військової прокуратури Південного регіону відвідували про те, що вже закінчили досудове розслідування по справі Миколи Романчука, який погорів на хабарі у 90 тисяч доларів. Нагадаємо, экс-директор суднобудівного заводу «Океан» у червні поточного року прославився на всю Україну своїми підземними тунелями та чотирма елітними будинками, загальна вартість яких перевищує кілька мільйонів доларів. При цьому найбільше здивував слідчих той факт, що, згідно з офіційною декларацією про доходи, Герой України Микола Романчук мав у власності лише скромну «сирітську» дачу на 40 «квадратів» у селі Лимани та мотоцикл «Урал» 1991 року випуску!

У заяві, оприлюдненій фахівцями Управління зі зв'язків із громадськістю та засобами масової інформації Генеральної прокуратури України, говориться про те, що підозрюваному в скоєнні злочину, передбаченого частиною 4 статті 368 КК України («одержання неправомірної вигоди посадовою особою»), та його захисникам надані всі матеріали справи для ознайомлення. Санкції статті передбачають покарання у вигляді позбавлення волі на термін від 8 до 12 років із позбавленням права займати посади на строк до трьох років та повною конфіскацією майна.

Той самий довгобуд на тлі дніпровської панорами.

20 років готель перебував на балансі міської влади, яка у 2005-му урочисто відрепортувала про те, що довгобуд продано на аукціоні за 4,7 мільйона доларів столичній фірмі «Ромбус-Приват». Нові власники заявили було про свій намір добудувати готель до 2015 року, проте дотепер жодних змін не відбулося.

Так само, здавалося б, усерйоз звучали ідеї знесення довгобуду і будівництва на його місці торговельного центру і навіть житлового комплексу з апартаментами. Адаже місце для цього досить зручне. У стіни довгобуду мало не хлюпають дніпровські хвилі.

Тепер же, коли Україна перебуває у стані війни, і взагалі годі мріяти про якогось інвестора. Отож влада заявила про шлях найпростіший — підірвати готель та й забути про нього. Що теж сприймається як фантастика. Як можна підірвати, коли через дорогу розташовані житлові будинки. Але директор Департаменту благоустрою та інфраструктури Дніпровської міської ради Ми-

хайло Лисенко озвучив щодо цього вагомий козир — за зізнанням чиновника, вони вже провели переговори з відомим телеканалом «Діскавери». Коли підривають знакові об'єкти, вони приїздять і навіть фінансово беруть участь за умови надання ексклюзивних прав на телешоу.

Однак головний архітектор Дніпра Дмитро Волик озвучив інше бачення вирішення застарілої проблеми. «У будівлі — розкішна локація. З містобудівних позицій цей об'єкт відіграє досить важливу домінуючу роль у композиції. Він суттєво впливає на міський силует, і просто не може собі дозволити місто позбутися такої знакової будівлі. Ми розуміємо, що теоретично можливо його демонтувати, але, найвірогідніше, на його місці повинен з'явитися об'єкт подібних параметрів», — озвучив Дмитро Волик свої думки газеті «Днепр вечерний».

Отож головний архітектор Дніпра вважає, що довгобуд із гризубом має стояти й надалі як символ нашої стійкості у неоголошеній війні з Росією. ■

■ РЕЗОНАНСНА СПРАВА

І буде суд ...

Миколаївський «Тутанхамон» вивчає матеріали своєї справи у компанії чотирьох адвокатів

«Обсяг матеріалів досудового розслідування по справі Романчука склав шість томів, також у нашому розпорядженні є аудіо- та відеозаписи з негласних слідчих розшукових дій, — розповів заступник військового прокурора Південного регіону Євген Нетужілов. — Пан Романчук має чотирьох адвокатів (один — із Миколаєва та ще троє захисників з адвокатського об'єднання Magisters). Усі вони мають ознайомитися з матеріалами справи до початку суду. Швидше за все, для цього буде потрібно ще якийсь час, після чого й буде призначено перше судове слухання».

За даними слідства, на початку червня Герой України Микола Романчук та двоє його подільників отримали хабар розміром у дев'яносто тисяч доларів за пакет дозвільних документів від Миколаївської обласної ради на видобуток вапняку в Єланецькому районі. Як розповів Генпрокурор Юрій Луценко, під час затримання «по гарячих слідах» спецслужбам довелося застосувати вогнепальну зброю. Проте од-

Герой думає...

ному зі співучасників Романчука (йдеться про радника голови Миколаївської області Геннадія Левченка) вдалося сховатися за межами Миколаєва. Менше «поцятило» голові Миколаївської обласної організації ВО «Батьківщина» Михайлу Соколову. Співробітники відділу «К» управління СБУ в Миколаївській області спільно зі слідчим військової прокуратури Південного регіону провели низку обшуків, у тому числі, в будинку та у транспортних засобах Соколова.

Нагадаємо, суд заарештував першого заступника «губернатора» Миколаївщини Романчука та призначив заставу у 5,5 мільйона гривень. Спочатку підозрюваний заявив, що таких грошей у нього немає, але через два тижні його рідний син Денис Романчук усе-таки вніс необхідну суму в обмін на тимчасову «свободу» батька. ■

■ ЗДИРНИЦТВО

Торгівля совістю

Законне посвідчення — за 5 тисяч гривень, «липове» — дорожче

Ірина КИРПА

У Дніпрі затримано офіцера Збройних сил України, який вирішив продати фронтвикам їхні ж іменні посвідчення учасників бойових дій. Старший лейтенант вимагав хабар із кожного зі своїх підлеглих, хто більше року чекав на присвоєння належного за законом України статусу. У п'ять тисяч гривень чоловік оцінив свої «послуги» для людей, які проливали кров у зоні АТО на Донбасі, дивом залишилися живі, а тепер ось уже півтора року не можуть оформити статус учасника бойових дій.

Співробітникам СБУ та офіцерам військової прокуратури вдалося взяти нахабного торговця в погонах на «гарячому». У прес-службі СБУ розповіли, що затриманий старший лейтенант однієї з дислокованих у Дніпропетровській області частин прекрасно знав, що посвідчення на ім'я його підлеглих уже готові. Однак він свідомо приховав від військовослужбовців цей факт із тим, щоб підзаробити. Він шантажував двох мешканців Миколаївщини, які у складі частини брали участь в антитерористичній операції. Мовляв, немає грошей — посвідчення не отримаєте.

Офіцер ЗСУ зажадав від підлеглих, щоб ті зробили перерахування на його банківську картку. Саме у той момент, коли рахунок хабарника таки було поповнено на необхідну суму, на його руках клацнули кайданки. Правоохоронці вже оголосили старшому лейтенанту про підозру у вчиненому злочині. Йому інкримінується одержання неправомірної вигоди (стаття 368 КК України). Зловмисника взяли під варту просто в залі суду. На період проведення досудового слідства він перебуватиме у слідчому ізоляторі та зможе залишити його тільки в тому випадку, якщо внесе заставу в 300 тисяч гривень. ■

■ ДО РЕЧІ

Факт торгівлі статусом учасника бойових дій співробітниками правоохоронних органів раніше був зафіксований у військоматі міста Мукачеве. За повідомленням співробітників Департаменту комунікацій МВС України, там за хабарі видавали документи учасників АТО всім бажаним. Один спритний працівник військомату встиг отримати близько 19 тисяч гривень від двох місцевих жителів, які вирішили незаконним шляхом отримати посвідчення учасників бойових дій. Цей торговельний шлях теж не втік від відповідальності. Правоохоронці затримали його в одному з кафе міста Мукачеве саме в ту мить, коли він отримував черговий хабар на суму 3,5 тисяч гривень за свої «послуги».

■ НОУ-ХАУ

У боротьбі
за життяУкраїнський учений
винайшов апарат для ранньої
діагностики раку

Наталія ТУРАК

Олександр Ушенко, доктор фізико-математичних наук, професор, завідувач кафедри оптики та видавничо-поліграфічної справи інституту фізико-технічних та комп'ютерних наук Чернівецького Національного університету, потрапив у сотню кращих науковців України за показниками наукометричної бази даних Scopus. Учений винайшов апарат, що дозволить діагностувати рак на ранніх стадіях. За його допомогою у невеличкому шматочку тканини, взятої під час біопсії, або й краплині крові можна розгледіти ранні зміни у клітинах людського тіла. А отже, попередити та вчасно виявити розвиток будь-якої онкологічної патології. Проте, щоб він запрацював, потрібні чималі кошти.

Як відомо, внаслідок певних захворювань змінюється хімічна структура крові в організмі та певних його клітин. Саме на цьому моменті дослідник і сконцентрував свою увагу та вирішив використати можливість сучасних джерел випромінювання, так званих лазерів, для діагностики структури біологічних тканин і рідин. «Але всі існуючі нині методи можуть діагностувати патологію на її розвиненому етапі — коли хвороба вже атакує. Зрозуміло, що цьому передують доклінічний етап, який, на жаль, за допомогою існуючих традиційних методів діагностики виявити неможливо», — пояснює Олександр Ушенко. Апарат діє за принципом мікроскопа, але замість звичайних лінз у ньому використовується лазер, котрий сканує біоматеріал пацієнта та виявляє пильність до початку розвитку онкології. «Нам вдалося встановити, що на ранніх етапах виникнення онкологічних захворювань міняється симетрія структури біологічної тканини. Іншими словами, якщо узяти біологічну тканину як певне правильно укладене мереживо, то на ранньому етапі захворювання порядок цієї злагодженої структури порушується. А сучасними оптичними методами порушення цієї симетрії можна вже відчувати. Саме над цим я разом із медиками Бучковинського державного медичного університету працював 12 років поспіль. Такий метод одержав назву «лазерна поляриметрія». За його допомогою можна діагностувати у людини ранній, доклінічний, етап виникнення онкологічних захворювань. А значить — ефективно та якісно лікувати хворих», — пояснює «УМ» винахідник.

За словами Олександра Ушенка, наразі медичне устаткування України на досить низькому рівні, адже більшість препаратів ми купуємо за кордоном. «Наша влада повинна певним чином підтримувати українське виробництво, особливо, що стосується охорони здоров'я», — говорить «УМ» учений. «Будь-який науковий винахід перед тим, як бути впровадженим у практику, повинен пройти достатньо складний і коштовний етап сертифікації. Після сертифікації пристрій має пройти клінічні випробування. Цей процес іще складніший не лише з точки зору фінансового забезпечення, а й у плані організації роботи. Апробація повинна робитися на базі клінічних установ держави», — додає він. На думку пана Олександра, науковець не повинен впроваджувати у життя свій винахід. Його завдання — передати своє відкриття у розумні руки, скажімо, венчурної фірми, яка буде цим професійно опікуватися. Наразі науковець і весь колектив університету займаються пошуком таких компаній, котрі зможуть провадити винахід у життя та зробити свій внесок у боротьбу зі смертю. ■

■ ОГОЛОШЕННЯ

Втрачене посвідчення учасника бойових дій, серія АА №279841, видане Ленінградським районним військовим комісаріатом м. Києва 17 листопада 2000 року на ім'я Касяна Анатолія Васильовича, вважати недійсним.

Ірина КИРПА

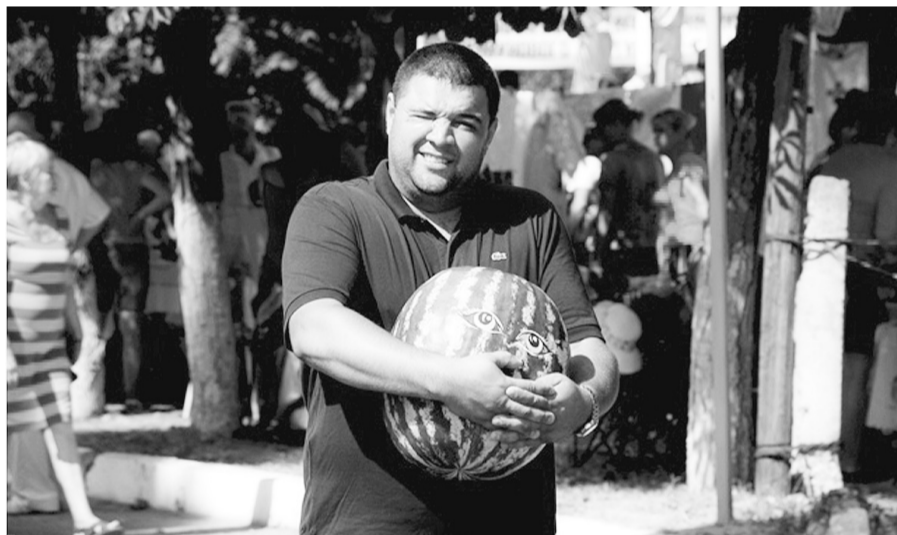
Свій унікальний винахід співробітники дослідницької станції баштанництва при НААН України вирішили продемонструвати у місті Гола Пристань на Всеукраїнському фестивалі «Український кавун — солодке диво».

«Виробники навчилися піддавати смугасті ягоди спеціальній вакуумній обробці, — розповів директор дослідницької станції баштанництва при НААН України Володимир Лимарь. — У підсумку, сік із цих кавунів вийшов дуже ароматним та солодким і нічим не відрізнявся від свіжого».

За словами Володимира Лимаря, українські вчені можуть не тільки виробляти, а й зберігати сік із кавунів без додавання «хімії» та уварювання. Єдина умова для збереження цього продукту — це підтримування постійного температурного режиму від 0 до 15 градусів за Цельсієм.

Перші сто літрів свіжовичавленого соку з кавунів фермери Херсонщини заготували для зберігання ще восени минулого року. Однак надійти у продаж цей екзотичний продукт зможе не раніше, аніж через півроку. Витримати цей термін необхідно для того, щоб вчені змогли перевірити, як із плином часу будуть змінюватися хімічні властивості та всі інші показники свіжого кавунового соку. Перспектива пити кавуновий сік цілий рік — вельми приваблива. Тим більше що директор Південної дослідної станції баштанництва пообіцяв, що ціни на нього будуть досить демократичними. Це гарна новина для всіх людей, які страждають від хвороб нирок та обміну речовин. Адже м'якоть кавуна добре допомагає виведенню з організму каменів, шлаків та токсинів.

■ ФЕСТИВАЛЬНИЙ СИНДРОМ

Диво-
смугастикиНа Херсонщині вчені навчилися зберігати свіжим
сік кавуна без використання консервантів

На фестивалі кавуни використовували замість гирь.
Фото автора.

■ Гарбуз, диня і кавун

Всеукраїнський фестиваль «Український кавун — солодке диво» зібрав у нинішньому році чимало гостей як з України, так і з країн ближнього та далекого зарубіжжя. Відвідати найкорисніший та екологічно чистий фестиваль баштанних культур, подивитися на херсонських «смугастиків» та перейняти досвід з їх вирощування люди приїхали з усієї України, а також ще й із Латвії, Румунії, Молдови та Ізраїлю. Нинішній сезон виявився не дуже добрим до фермерів півдня України, які традиційно вирощують баштанні культури. Тому кавун-переможець цього року вагою у 23,8 кілограма, не перевершив рекорди попередніх років, хоча й не поступився їм у своїй ваговій категорії. Фермери обіцяють, що якщо погодні умови будуть сприятливими, то наступного сезону, на фестивалі продемонструють кавун-велетень вагою у 35 кілограмів!

«Ідея нашого фестивалю особливо зацікавила гостей з Ізраїлю, — розповів мер міста Гола Пристань Олександр Бабич. — Для нас така співпраця означає додаткове розширення ринку збуту, а також можливість представити найкращі досягнення України на гідному рівні у різних країнах світу».

■ Крим залишився без українських кавунів

Відзначимо, що для мешканців України ціни на баштанні культури нинішнього сезону вже не «кусаються» так, як на початку літа. Незважаючи на той факт, що фермери втратили повністю урожай ранніх кавунів через погані погодні умови, зараз кількість «смугастиків» цілком достатня для ринку. Якщо на початку літа вартість кавунів дійсно була завищена через їх дефіцит (покупцям доводилося віддавати по 10 гривень за один кілограм), то наприкінці серпня аграрії знизили ціну до цілком прийнятних двох гривень за кіло. Та, незважаючи на цей факт, вартість кавунів в окупованому Криму й зараз становить від 20 до 25 рублів за кілограм (8-10 гривень). Кримчани скаржаться, що не тільки в сусідніх українських, а й у деяких російських регіонах ціна на кавуни менша в кілька разів. Але українських кавунів на півострові немає.

Фермери півдня України стурбовані пошуком нових ринків збуту для баштанної продукції. Через те, що кавуни та дині є досить делікатною продукцією, особливий інтерес в аграріїв викликає можливість виробництва соку з м'якоті кавуна, а також корисної олії з його насіння. Якщо ще

пару років тому такі товари були екзотикою для України, то відтепер усе це можна побачити на прилавках магазинів уже найближчим часом.

■ Один фестиваль — добре,
а два — краще!

Відзначимо, що фермери півдня України в нинішньому сезоні вирішили трохи підсолодити собі гіркоту втрати раннього врожаю баштанних та організували додатковий фестиваль кавунів і динь на Херсонщині. Окрім причорноморської Голої Пристані, аграріям сподобалася й традиційна «Столиця кавунів», місто Херсон. У День Незалежності України на головній набережній Херсона пройде додатковий фестиваль кавунів, куди з'їдуться учасники та гості з усіх міст України. Однією з родзинок цього фестивалю стануть змагання з жиму штанги, у якій звичайні «млинци» замінять кавунами. Також майстри готові навчити кожного учасника фестивалю кавунового карвінгу (різьблення по м'якоті та шкірці кавуна). Так що будь-хто зможе забрати додому справжню картину, вирізану на шкірці кавуна.

З огляду на той факт, що в цьому році кавуни та дині надійшли на ринок збуту трохи пізніше, аніж зазвичай, продаж баштанних триватиме аж до жовтня. Це означає, що зберегти кавун до новорічних свят любителям екзотики буде значно простіше. Головне, запам'ятати основні вимоги до кавуна, який ви хочете зберегти. По-перше, він повинен бути максимально великих розмірів, по-друге, мати грубу шкірку, а по-третє, сам сорт «ягідки» повинен бути призначений для тривалого зберігання. Як правило, такий кавун відрізняє від його побратимів темніша «шкурка» без смужок.

До речі, за словами фахівців, є прекрасний спосіб перевірити свіжий кавун чи диню на вміст нітратів у домашніх умовах. Для цього достатньо накришити трохи м'якоті у склянку та залити все це холодною водою. Від хорошого кавуна вода в ємності просто помутнішає, а от якщо в ягоді багато хімічних речовин, то вода тут же забарвиться в рожевий або червоний колір. ■

■ НА ЧАСІ

Покладіть у ранець здоров'я

Проблеми з осанкою, шлунком і зором — основні недуги, які турбують школярів. Як їм запобігти?

Юлія КОСИНЬКА

Навчальний процес — навантаження на організм дитини. Шкільні роки часто нагороджують малюків хронічними недугами. Під час щорічних оглядів школярів, який діти нині проходять у присутності батьків, лікарі заявляють ошелешеним батькам: ви знаєте, що у ваших сина чи доньки проблема? І часто, на жаль, не одна... Як цього не допустити?

За спостереженням педіатрів, на першому місці серед проблем зі здоров'ям у дітей — порушення опорно-рухового апарату, далі — захворювання шлунково-кишкового тракту, на третьому — проблеми з зором. Порушення опорно-рухового апарату — це переважно сколіози. Патології шлунково-кишкового тракту проявляють себе гастритами, дискенезією жовчовивідних шляхів. Малорухливий спосіб життя — основний фактор-провокатор цих недуг. Шлункові проблеми — це не правильне харчування, брак кальцію в організмі, що також пов'язано з раціоном. На що звернути увагу батькам?

При сколіозі змінюється не тільки постава, а й внутрішні органи

— При сколіозі часто одне плече вище за інше, учень не може повністю розправити грудну клітку, відчуває значний дискомфорт, біль у спині, — пояснює лікар-ортопед Валентин Сіренко. — Якщо проблему не завважити вчасно, сколіоз розвиватиметься, погіршуючи стан здоров'я та самопочуття. Хвороба може призвести до викривлення хребта, грудної клітки, ребер. При появі дефектів постави змінюється зовнішній вигляд дитини, виникають порушення внутрішніх органів.

Лікарі застерігають: важливо якомога раніше почати лікування сколіозу. А для профілактики призначають спеціальний медичний корсет, який допомагає школяреві тримати спину прямо. Батьки мають уважно стежити за поставою дитини, у разі потреби робити зауваження. Важливо розвинути гнучкість спини, зміцнити м'язи дитини, це попередить викривлення хребта.

Щоб формувалася гарна постава, лікарі радять вибирати ранець з ортопедичною спинкою, яка повторює природний вигин хребта. Краще носити портфель з двома лямками, а не сумки через плече, які нерідко призводять до викривлення хребта.

— Спинка має бути жорсткою з м'якими ортопедичними вставками, тоді навантаження рівномірно розподіляється, в дитини не буде сколіозу. Бажано, щоб лямки були широкі й м'які, такі не давитимуть у плечі, — каже Валентин Сіренко.

■ ДО РЕЧІ

Яка допустима вага ранця?

1-2 клас — 1,5-2 кг.
2-4 клас — 2,5 кг.
5-6 клас — 3 кг.
7-8 клас — 3, 7 кг.
9-11 клас — 4-4,5 кг.

Ситний сніданок і фрукти — на перекус

— При проблемах зі шлунком, зокрема гастриті, дитина скаржиться на болі в животі, гіркоту в роті, печію, у неї буде неприємний запах із рота, — застерігає гастроентеролог Олександра Расевич. — При дискінезії з'являються сильні болі у правому підребер'ї. Закрепи або розлади шлунка, різке схуднення або набирання ваги також є тривожними сигналами. Вони підказують: школяра необхідно повести на обстеження і консультацію до лікаря.

Найкращою профілактикою захворювань шлунково-кишкового тракту є правильне харчування. «Подбайте про те, щоб дитина щодня мала ситний сніданок. Це найважливіший прийом їжі, його не можна пропускати, — додає пані Олександра. — Раджу давати на сніданок молочні каші, кисломолочні продукти (йогурти, сири), чай або какао — глюкоза необхідна для роботи мозку. Якщо робите вранці бутерброд, то краще не з ковбасою, а з твердим сиром. До речі, 100 грамів сиру — добова потреба дитини в кальції. Обов'язково в раціоні школяра має бути гаряча страва, бажано на обід. Це найкраща профілактика

Нехай дорога до школи буде легкою і... здоровою.
Фото з сайту gazeta.lviv.ua.

■ ПРЯМА МОВА

Уляна Лущик, лікар-невропатолог, доктор медичних наук:

— У сучасних дітей нині багато проблем з інформацією взагалі: у їхньому розпорядженні комп'ютер, інтернет, телевізор, планшет. Однак ми не можемо сказати, коли наші діти востаннє гуляли на свіжому повітрі, грали в звичайнісінький футбол, каталися на ковзанах чи ходили на лижах... У русі нормальний людський організм виробляє адреналін, який протидіє адреналінові стресовому, тобто організм долає стреси завдяки рухові. Наші ж діти сидять і дивляться телевізор, грають у комп'ютерні ігри. У них мимоволі виробляється пасивний адреналін. Було б дуже добре заняття в школі побудувати таким чином, щоб уроки поєднувалися з прогулянками. Адже рухатися, перебувати на свіжому повітрі дуже корисно.

гастритів. Слідкуйте, аби дитина харчувалася мінімум тричі на день і не порушувала цього режиму. Для перекусів давайте не бутерброди, а свіжі фрукти, сухофрукти».

Дитина мружиться, коли читає? Негайно до окуліста!

— Про те, що у школяра проблеми з зором, можна зрозуміти, якщо він мружиться, коли читає або дивиться телевізор, якщо дуже близько нахилиється над зошитом чи книжкою. У такому разі відразу звертайтеся до лікаря-окуліста, — зауважує офтальмолог Ольга Котвицька. — І очам, і мозку потрібен відпочинок. Дитина може фокусувати свою увагу лише 20 хвилин. У цей час вона найкраще сприймає інформацію, добре зосереджується. Потім необхідно робити перерву — на 15-20 хвилин. Але відпочинок має бути не біля комп'ютера чи телевізора, бо це додаткове навантаження на мозок та очі. Нехай вона побігає, пограється, зробить зарядку, поспілкується з друзями. Приділяйте більше уваги фізичній підготовці своїх дітей, стежте, аби вони як можна більше бували на свіжому повітрі. Це — основи їхнього здоров'я».

■ МАЙТЕ НА УВАЗІ

Відповідно до державних санітарних правил і норм влаштування, утримання загальноосвітніх навчальних закладів та організації навчально-виховного процесу, діють такі гігієнічні вимоги до шкільних меблів та природного освітлення:

* Меблі слід добирати відповідно до зросту дітей. Заборонено використовувати замість стільців лави і табурети.

* Учні з пониженою гостротою зору мають сидіти за першими партами в першому ряду (від стіни з вікнами). Учні, які часто хворіють простудними захворюваннями, ревматизмом, ангінами, мають сидіти у третьому ряду парт (біля внутрішньої стіни).

* Для профілактики порушення постави мінімум двічі на рік школярів необхідно пересаджувати з першого ряду в третій і навпаки, не порушуючи відповідності групи меблів зросту дітей, а також з урахуванням їх зору і слуху.

* Усі навчальні приміщення загальноосвітніх навчальних закладів повинні мати природне освітлення. Незалежно від розміщення вікон (збоку, зверху), світло має падати на робочі місця зліва. Якщо глибина приміщення становить більше шести — шести з половиною метрів, то необхідне двобічне освітлення.

* Колір поверхні стелі, стін, меблів має бути жовтим, зеленим або бежевим (матових пастельних тонів).

Мирслава КРУК

■ БАТЬКАМ НА ЗАМІТКУ

Десерт — без сліз

Якщо дитину повністю позбавляти солодощів, це може мати психологічні наслідки. Але міра повинна бути

диночок із фруктів та ягід, спечіть пиріг у формі машини.

До речі, як бути з солодощами? Адже думка лікарів тут неоднозначна: одні категорично не рекомендують привчати малюків до цих «порожніх калорій і провокаторів карієсу», інші допускають, що можна, але — трохи і не все, що на прилавках крамниць. Магазинних тортів із масляними кремами педіатри однозначно радять уникати. Натомість вважають доцільним зупинити вибір на десертах зі свіжих фруктів — у них є цінні харчові волокна. Корисно пригостити дітей сухофруктами та горіхами. Можна у невеликій кількості запропонувати пастилу, зефір чи мармелад. А найкраще — це мамина випічка: яблучна шарлотка, сирний пиріг,

пиріжки з фруктами.

— Особисто я не є фанатичним противником цукерок, — каже голова Асоціації дієтологів України Олег Швець. — Якщо дитину повністю позбавляти солодощів, це може мати психологічні наслідки. Адже ваш малюк спілкується з іншими дітьми, які споживають ласощі й отримують від цього задоволення, і не може збагнути — чому ж його «дискримінують»? Просто уникайте страв, де надмір цукру. Якщо у молочному продукті 60% фруктового сиропу — це вже не здорова їжа.

А щодо святка — тут усе залежить від батьків, переконаний фахівець: «Це питання виховання. Коли дорослі їдять певний продукт, то і дитина його споживатиме. Але якщо мама з

Магазинних тортів із масляними кремами педіатри однозначно радять уникати.
Фото з сайту oriflowers.ru.

татом, аби не завдавати собі клопоту, влаштовують дитині свято у «Макдональдсі» — на мій погляд, це жахливо! Діти бавляться годинами у закритому приміщенні, споживаючи непоживну, а то й шкідливу їжу».

Зрештою, багато важить особистий приклад. Якщо батьки прагнуть заохотити дітей до здорового харчування, мають і купувати, і готувати їжу разом. Казати: ось у цьому відділі супермаркету ми можемо щось купити раз на місяць, у цьому — тричі на тиждень, і пояснювати — чому. Уникайте тих продук-

тів, що містять багато солі, насичених жирів і будь-яку кількість трансжирів (так званий гідрогенізований рослинний жир).

З напоїв надавайте перевагу домашнім морсам і компотам. Соку, за словами Олега Швеця, дитині краще пити щонайбільше склянку на добу — не має значення, чи це свіжий, чи напій із пакета. «Якщо малюк вип'є дві три склянки соку, то не з'їсть два яблука. А якщо порівняти цінність яблука і склянки соку — це те саме, що співставити цінність свіжого фрукта і склянки «кока-коли».

Микола ПАЦЕРА

Дивлячись на цю тендітну жінку, навіть не подумаєш, що вона — мати 12 дітей. А розмовляючи з цією веселою кокеткою, від якої просто заряджаєшся позитивною енергією, навіть не здогадаєшся, що вона хвора на найстрашнішу недугу...

Модель, а згодом — мати-героїня

В юності Ірині дуже пощастило. Вона здійснила мрію мільйонерів дівчат — стала моделлю столичного будинку мод «Хрещатик». І хоча було це на початку 1990-х, коли наші дівчата ще не підкорювали масово зарубіжних подіумів, їй заздрили всі подружки, а сама вона так і світилася від щастя. На цей вогник в очах, як нічні метелики, злітали шанувальники її модельного таланту, серед яких був і досить багатий бізнесмен, котрий буквально засипав Ірину квітами та різними приладами. Проте дівчина стійко витримувала таку настирливу «облогу»... Аж якось у вечірньому Пасажі, де пила каву з подружками, вона очі зустрілася з Ним! Блискавка пронизала все тіло, але познайомитись вона не наважилася, хоч і картала себе потім за це. Та доля все ж дала їй таку нагоду.

Через тиждень вона з подружками слухала концерт духового оркестру в Зеленому театрі Маріїнського парку. Зачарована звуками саксофона, на якому грав літній чоловік, вона підійшла ближче і знову побачила того самого юнака... Виявилося, що це — син того музиканта, і сам він також грає на саксофоні в Президентському оркестрі. Він теж упізнав її, і знайомство відбулося. І хоча дівчині певний час довелося завойовувати саксофоніста, в якого було чимало шанувальниць, та все ж вона свого досягла. Через три місяці прогулянок та поцілунків в останньому ряду кінозалу вони одружилися і зажили щасливо. Обоє дуже хотіли малюків, але лікар виніс вердикт: «Дітей у вас не буде, тому що різні резус-фактори». І все ж молодята ризикнули, але через два місяці така очікувана вагітність перервалася. Ненароджену дитину оплакували обоє. Друга спроба перервалася через п'ять місяців... Коли ж Ірина завагітніла втретє і прийшла стати на облік, лікар грубо заявив: «Головою не думаєш!» — і відмовив.

Проте цього разу Господь змилистився. На шостому місяці вагітності жінка ще виступала на показі в Ялті, де її начальник, не знаючи про її «цікаве» становище, зауважив, що їй треба сісти на дієту. Коли ж прийшла ставати на облік, лікар схилив перед нею голову і сказав: «Я вам аплоду!»... Так вона і народила свою «первісточку» Ілонку в Сьомому пологовому будинку Києва. Такого щасливого Стаса вона не бачила ні до того, ні протягом решти життя!.. Він буквально носив їх обох на руках, весь час допомагав Ірині, доглядаючи маленьку. Коли ж через кілька місяців Ірина вийшла на роботу вже в інше модельне агентство, то знов відчула свою вагітність. І знову було дежа вю. Під час одного з виїздів директор сказав: «Або худни, або знайди собі коханця». Після народження Марійки вона також вийшла прямо на покази, оскільки мала ідеальну фігуру...

ПOTРІБНА ДОПОМОГА

Любляча дюжина

Материнський подвиг Ірини Арсентьєвої

Її підтримують купа синочків і лапочок-дочок.

Потім дітки «посипалися», як із рога достатку: Ельвіра, Станіслав, Ростислав, Святослав. Коли ж утворився «баланс», вони з чоловіком вирішили, що дітлахів достатньо — треба їм давати раду. Ірину перестали запрошувати на покази, тож жили на гроші Стаса в старій батьківській «двокімнатці». Проте були дружні й щасливі. Але незабаром Ірині захотілося маленької донечки. І, наче за щучим велінням, за її хотінням, на світ з'явилася Яночка. А через два роки — Сюзанна, потім Симона, Річард, Лев. У сьомому пологовому будинку навіть жартували: «У вас тут уже робоче місце». Та прийшли скрутні часи, коли навіть у Президентському оркестрі чоловіку стали затримувати зарплату. Стасу довелося підробляти охоронцем, сторожем, експедитором, продавцем сорочок... І хоч допомагали родичі та друзі, але сім'я ледве зводила кінці з кінцями. Але й тут, як кажуть, Господь послав допомогу в особі сусідки-бізнесмена, який запропонував їй «десятину» від свого доходу. Проте виникла проблема з квартирою, коли в неї повернувся батько Ірини. Тож вона в 2004 році підтримала акцією багатодітних мам на Софіївській площі, і мер Києва Олександр Омельченко виділив їй трикімнатну. А держава згодом почала виплачувати допомогу як малозабезпеченій сім'ї. Так вони й жили дружною родиною, радіючи життю. Та біда прийшла зовсім несподівано...

Сильніша від раку

Під час чергової мамографії у неї виявили якусь пляму в лівій груді і попросили через півроку зробити знімок повторно. Тоді вже сказали, що є пухлина, хоч і не злоякісна, але її потрібно видалити — це коштує 6 тисяч гривень. Ірина почала збирати гроші. Потім їй зробили ще один знімок у районній поліклініці, але невдало — не зачепили саме те місце, де була пухлина. І сказали, що нічого

немає. Згодом вона здала кров на онкомаркери, там теж утішили, що немає нічого страшного — просто треба побути під наглядом. І тільки коли Ірина влітку минулого року відчувала біль в грудях, їй таки діагностували рак молочної залози другої стадії. Навіть лікар Київського онкологічного центру, дізнавшись, що в Ірини 12 дітей, не стрималася: «Ой, яка ж біда! Але ви тримайтесь». І направила до хіміотерапевта. А там — цілий конвеєр таких хворих, на яких дивляться не як на людей, а як на касовий ордер. Бо коли Ірина хотіла розпитати про хворобу, їй просто вручили роздрукований список ліків і сказали: «Купите — приходьте». Після такого прийому жінка вирішила підстрахуватися з діагнозом в Інституті онкології, але й там його підтвердили. Хоча, дізнавшись про 12 дітей, направили до головного лікаря, який обіцяв допомогти з ліками...

Коли Ірина розповіла про свій діагноз Стасу, він міцно обійняв її за плечі, поцілував і сказав: «Ми ще багато всього не зробили. Нам потрібно росити дітей. Ми сильні й разом перемаємо». Порадившись, вони вирішили про все розказати старшим дітям. Ті теж підтримували маму як могли. Навіть порадили пройти діагностику в сучасній клініці Спіженка, щоб точно встановити діагноз. Але дива не сталося... Тоді сім'я збиралася повним складом, щоб пояснити й молодшим дітям, що трапилося з мамою. І вони всі разом вирішили не здаватися, а боротися за мамине здоров'я і життя.

Проте одного бажання сім'ї було замало — нині лікування раку коштує дуже дорого. Тож, звісно, самі вони не змогли б знайти стільки грошей на операцію та реабілітацію. Добре, що на виручку прийшли добрі люди з благодійного фонду «Квітна». Вони розповсюдили інформацію про Ірину Арсентьєву в соціальних мережах та ЗМІ і таким чином, за підтримки небайдужих громадян, змогли зібрати

Одна за всіх і всі за одну.

ти потрібну на операцію суму.

«Коли ми дізналися про долю Ірини Арсентьєвої від одного з наших співробітників, то відразу ж вирішили їй допомогти, — каже директор благодійного фонду «Квітна» Григорій Колодач. — Це жінка незламної волі, сильної енергії, великої доброти, яка в наш не легкий час разом із чоловіком ростить 12 дітей. Не буду називати точні суми, які нам удалося для неї зібрати на проведення двох операцій та реабілітації, скажу тільки, що це сотні тисяч гривень. Разом ми змогли зупинити страшну недугу, тепер потрібно зробити все для закріплення результату, тож дорога кожна копійка». Зараз мамі 12 дітей потрібні кошти на реабілітацію, адже їй необхідно завершити курс хіміотерапії, який триватиме до грудня, а також упродовж трьох місяців пройти 33 сеанси променевої терапії. А ще вона не має

права показувати, як їй боляче, або впадати в депресію, адже повинна виростити дюжину дітей...

А вони ж так люблять її і підтримують як тільки можуть. У цьому ми переконалися, навідавши вдома цю неординарну київську родину. Малюки навперебій розхвалювали, яка в них хороша мама — і казочки читає, і іграшки та смаколики купує. Навіть найменший трирічний Левик, сидючи у неї на колінах, по-дорослому розмірковував: «У мамі є вава. І я її отак глазу, соб не боліла. Вона сколо видужає і ми поїдемо на моле. Тлеба тільки тлошки потерпіти». Найстарша Ілонка розповіла, як вони по черзі з сестричками возять маму на процедури. При цьому зовсім не говорять про хворобу, а вдають, ніби їдуть у спа-салон. А ще вона сама купувала мамі найкращу перуку — доки в неї відросте волосся від хіміотерапії. «Я вірю, що ми разом зможемо побороти хворобу, — сказала дівчина. — І вдячна людям, які допомагають нам це зробити».

— Вибачте, що довелось звертатися по допомогу до газети, — сором'язливо сказала при нашій зустрічі Ірина. — Просто ми з чоловіком, який зараз змушений узяти на себе всі клопоти сім'ї, не в змозі самі упоратися з цією бідою. А залишити сиротами 12 дітей, старшим із яких 19, 20 і 22 роки і вони ще не працюють, я просто не маю права. Вони в мене дуже хороші — слухняні, чуйні, працюють. Ще в садочку вихователі говорили: «Якби всі діти були такі, як ваші, то ми ніяких клопотів не мали б». Хоча, звісно, у кожного свій характер, який вони іноді виявляють, — особливо молодші. Старші — Ілонка, Маруся та Ельвіра, як і ми з чоловіком, хочуть мати педагогічну освіту, тож сумлінно навчаються і живуть самостійно втретє на старій нашій квартирі. А от найменші — Симона, Річард і Лев — зовсім інші. Вони більш вимогливі, сучасні.

— Пробачте за нескромність, а ви всіх їх годували грудьми?

— Перші п'ятеро були майже на штучному вигодовуванні, бо мені тоді навіть бабуся чомусь говорила, що в нашому роду жінки — «не годувальниці». А решту я всіх годувала материнським молоком.

— Ще одне некоректне запитання: як вам при кількох дітях і таких навантаженнях вдалося зберегти такий молодий вигляд?

— Цьому навіть лікарі дивуються. А от ендокринолог пояснила мені, що кожна вагітність стимулює всі процеси в організмі жінки, зокрема очищення й омолодження, тому я й «вічно молода», — посміхнулася мати-героїня. — Так що раджу всім жінкам замість виснажливих дієт народжувати малюків. А ще застерігаю: регулярно проходите обстеження у мамолога, щоб у випадку захворювання не втратити дорожочний час. Бережіть себе і будьте щасливими мамами. ■

Просимо всіх небайдужих надіслати кошти на рахунок: №26002056215903 у столичній філії ПАТ КБ «ПриватБанк» в м. Києві. МФО 380269, ЄДРПОУ 40395596. Або на рахунок Ощадбанку: №26003301323754, МФО 322669, ЄДРПОУ 40395596. Благодійна організація «Благодійний фонд «Квітна».

ДІЙОВІ ОСОБИ

«Намагався написати... душі»

Художник Валерій Франчук відкрив 170-ту виставку і мріє про видання альбому з власними ілюстраціями «Кобзаря»

Микола КРИЖАНОВСЬКИЙ

Про нього можна писати книгу, а говорити з цим велетом духу можна цілу вічність... Ми зустрілися в його майстерні на проспекті Маяковського у столичному районі Троєщина. Її стіни встигли всотати запах фарб, а сотні картин випромінюють фантастичну енергетику. Ти ніби опиняєшся у серці райдуги... Мій співрозмовник — народний художник України, лауреат Національної премії України імені Тараса Шевченка, лауреат премії імені Василя Стуса, член Національної спілки художників України, нагороджений численними відзнаками та нагородами — Валерій Олександрович Франчук.

«Не згодний з тим, що художник має бути бідний і голодний»

■ Валерію Олександровичу, ви створюєте свої полотна за допомогою звичайного шпателя. Як визрівав ваш стиль?

— Існує стереотип, що художник апріорі мусить малювати пензлем. Саме ним я створив цикл робіт «Джерело» на початку 90-х років, проте пізніше доля вклала у мої руки шпатель. Ним я відображаю життя у своїй творчості. Проте пошук триває — я пишу не лише картини, а й створюю скульптури. Мені це цікаво. Сподіваюся, шанувальникам моєї творчості також.

■ Розкажіть, будь ласка, як зараз ідуть «жнва» на творчій ниві?

— Наразі маю багато клопотів. Нещодавно, 18 серпня, відкрилася моя 170-та за рахунком виставка. Цього разу вона проходить у Хмельницькому музеї сучасного мистецтва, триватиме три тижні. Там я представлятиму цикл робіт «Кобзар у творах Валерія Франчука». Окрім того, загорівся мрією випустити альбом на цю тему, у який увійдуть близько двохсот моїх творів живопису, графіки і скульптури цього циклу на вірші, поеми та інші твори Тараса Шевченка. На жаль, через брак коштів друку цього альбому гальмується, хоча вже готовий макет! Тому я шукаю людей, які відгукнуться на цю, вважаю, святую справу.

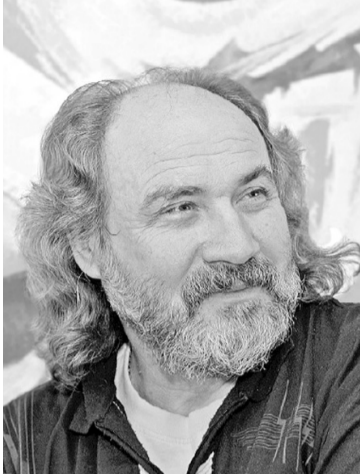
Бо «Кобзар» — справжня книга для розуміння часу та вічності. У ньому виражено всесвіт української душі. Слова Шевченка актуальні як ніколи. І,

хоча існує чимало видань «Кобзаря», проілюстрованих видатними художниками, я ще не зустрічав такого, яке б повністю складалося з творів сучасного художника на найзнаковіші твори Шевченка. Такий альбом може мати популярність як в Україні, так і всюди, де мешкає українська діаспора.

■ Якщо говорити більш приземлено, з якими ще проблемами нині стикається художник?

— Незважаючи на визнання далеко за межами нашої держави, я такий, як і решта художників. У нас лише один відсоток зі ста якимось зумів себе вивести у матеріальний достаток. Ви лише гляньте: за останні 25 років музейні фонди не поповнюються. Величезну кількість робіт я просто музеям дарую. Проте це неправильно, адже кожного дня я йду до майстерні і використовую дорогу фарбу, підрамники тощо, а все це потребує коштів. Мене знають і в Канаді, і в Америці, і в Європі, а у власній державі, де мої роботи — надбання нації і їх не можна вивозити за кордон, про мене ніби забули... Прикро.

Я не комерсант і не шукаю шалений зиск зі своїх робіт, проте з висловом, що художник має бути бідний і голодний, я не згодний... Близько 40 картин за два роки я віддав на благодійній аукціоні, здебільшого — на збір коштів для допомоги бійцям АТО. Проте і там їх купили майже за приголомшливу безцінь. Мені було соромно, коли я йшов у госпіталь з 2,5 тисячі гривень до бійця АТО, який втратив ногу на фронті. Він пройшов через Іловайський котел, через важке поранення його покинула дру-

Валерій Франчук.

жина...

Мені здається, що замозна людина хоча б раз у житті має сама прийти до художника, купити картину і подарувати її музею. Таким чином збагатяться і музейні фонди, й імена меценатів назавжди впишуться в історію. Говорачи відверто, нині багато художників кидають живопис, бо не мають змоги купувати витратні матеріали. Це жахлива проблема!

Галерея на Троєщині

■ Хто для вас є авторитетом у житті і в живописі?

— У житті — багато людей, які допомогли мені у сприйнятті цього світу. У першу чергу я до землі вклонюся і люблю синівською любов'ю своїх батьків, які дали мені життя на живописній Хмельниччині. Мати через свої спогади про Голодомор дала мені матеріал для створення великого циклу «Розгойдані дзвони пам'яті». Не можу не згадати Миколу Івановича і Людмилу Іванівну Мазур, моїх вчителів на курсах художників-оформлювачів. Саме ці прекрасні живописці відкрили мені двері у світ мистецтва і дали зрозуміти значущість творчості у духовному житті людини.

Згадаю ще одного вчителя і наставника — геніального українського художника Василя Івановича Забашту, який, на

«А душа співає!». 2007 р.

жаль, уже відійшов у кращий світ. Це була людина-епоха у живописі й житті. Він пройшов Фінську та Другу світову війни, був тяжко поранений, однак жив і присвятив життя створенню фантастичних пейзажів нашої Батьківщини.

Моя творчість не відбулася б, якби не заслуга дружини Аполінарії Михайлівни, яка взяла на себе всю рутинну важку роботу, тим самим розв'язавши мені руки, аби я зміг присвятити себе суто живопису. Вона відреклася від своєї дороги в мистецтві, хоча і вона талановитий художник. За цю жертвність я їй низько вклонюся.

■ Чи є у вас творче кредо?

— Я творю для того, щоб люди не забували, що у них є душа, а, кажуть, вона вічна... Це послання було закладене вже в перших моїх роботах про Голодомор. На картинах образи, що віддалено нагадують людей, однак насправді я намагався написати... душі. Це кредо проходить через усю мою творчість. Взагалі, твір художника має не лише викликати естетичне задоволення, а й змусити запрацювати інтелект і душу.

■ Хто ваш головний критик?

— Дружина і донька. Кожного разу їхні поради довершують мій творчий задум. Мабуть, тому що самі — художниці. Окрім того, у мене дуже багато друзів із різних сфер — це журналісти, мистецтвознавці, телевізійники. Критика для мене дуже важлива, бо дає поштовх до більш поглибленого пошуку. Критика взагалі має бути важлива для кожного художника,

особливо молодого, аби він зміг уникнути в подальшому помилок і розчарувань.

■ Що дає вам наснагу творити?

— Спілкування. Просто хороших людей, яких я зустрічаю на своєму шляху, наповнюють моє життя. Особливо надихають відгуки про мою творчість звичайних відвідувачів на виставках і в музеях.

■ Розкажіть про Деснянську галерею, до створення якої ви маєте прямиї стосунки.

— Це майже 15 років моїх ходін по кабінетах чиновників. Я не втомлювався повторювати їм: «Троєщина — величезний житловий масив. І жодного музею, театру, навіть галереї! Не злізьте з вашої голови, доки ви не створите в районі галерею!» Нині ця перша муніципальна галерея Києва розташована на вулиці Драйзера, 6 і має 250 квадратних метрів загальної площі. На запуску фонду галереї я подарував 20 творів. Буде просто чудово, якщо кожен художник, що виставлятиметься у цій галереї, буде дарувати хоча б одну роботу. З часом, я сподіваюся, так може виникнути музей із чималим фондом полотен.

■ Скільки маєте робіт?

— Багато робіт, як я вже сказав, подарованих. Проте самих лише живописних за тридцять років написано близько 5 тисяч. Більше тисячі робіт у монотіпії, гравюрі, пастелі, рисунках та ескізах. А ще — майже 70 різних скульптур. До речі, до кінця цього року плануємо окрему виставку моїх скульптур у нашій галереї, а також виставку пейзажів у Київському будинку актора. ■

Інф. «УМ»

У Веймарському замку минулої неділі відбулась 62-га церемонія нагородження медаллю Гете. Вітаємо нігерійського фотографа Акінбоде Акінбії, нашого письменника Юрія Андруховича та грузинського директора музею Давіда Лордкіпанідзе.

Із Німеччиною Юрій Андрухович тісно пов'язаний зокрема через неодноразові перебування на стипендіальних програмах. У 2014 році він був запрошеним професором Інституту славістики Берлінського університету Гумбольдта. Він перекладає таких німецьких поетів, як Райнер Марія Рільке на українську мову. Своєю власною письменницькою працею він знайомить німецьку аудиторію з літературни-

ВІДЗНАКИ

Премія трьох

Цьогорічні володарі медалі Гете. Юрій Андрухович — у центрі. Фото з сайту goethe.de.

ми теренами України.

Найбільшого публічного розголосу набули три романи Юрія Андруховича, які були написані та видані в 90-х ро-

ках: «Рекреації» (1992), «Московіада» (1993, німецьке видання 2006 року), та «Перверзія» (1996, німецьке видання 2011 року). ■

ЧАС «Т»

Голоси Майдану

Переможець конкурсу «Євродрами» — на київській сцені

Свдокія ФЕЩЕНКО

Новий театральний сезон Київський академічний театр «Колесо» розпочав прем'єрою вистави «Ми, Майдан». Ця п'єса — переможець конкурсу мережі театрального перекладу «Євродрама» (Париж, Франція) і входить до антології п'єс «Майдан. До і після». У своєму творі Надія Симчич описує події листопада 2013 — лютого 2014 років. Студенти, журналісти, самооборонівці, медики, священники, волонтери, кияни і приїжджі, чоловіки і жінки, літні і юні — ті, хто в дні Революції гідності вийшов на Майдан, стали співавторами цієї п'єси. Їхні дії, думки і слова, молитви і вірші, пісні і мрії

творять новітню історію України.

Надія Симчич — письменниця, драматург, чий драматичні твори для дорослих і дітей ставляться у професійних та аматорських театрах. За освітою — філолог. Її твори друкувалися у газетах, журналах, антологіях «У пошуку театру», «Сучасна українська драматургія», «Майдан: до і після». Також Надія є автором багатьох інсценізацій за творами сучасних українських авторів, зокрема Юрія Андруховича. Неодноразово перемагала в загальноукраїнських літературних конкурсах. Зокрема, отримала гран-прі конкурсу «Золотий лелека» за збірку казок (2008) та гран-прі конкурсу «Коронація слова» за найкращий драматичний твір — «Хата,

або Кінець епохи вишневих садів» (2012), втілено в Київському Молодому театрі.

Автор твору «Ми, Майдан» ретельно відбирала свідчення активістів у соціальних мережах, щоб створити свою п'єсу. У кожного героя є реальний прототип, з якими драматург підтримує зв'язок і досі, дехто з них був присутнім на прем'єрі вистави минулої неділі.

Режисер вистави «Ми, Майдан» — народна артистка України Ірина Кліщевська обрала аскетичний стиль постановки, відмовившись від зовнішньої яскравих засобів режисури. На перший план виходить Слово. Кожен із восьми акторів, задіяних у виставі, стає Голосом одразу кількох героїв. ■

«Все, що ми робимо у біатлоні, це не лише заради миттєвого результату, а й для того, щоб допомагати спортсменам реалізувати себе. Це наше життя, робота, хобі».

«ФОРМУЛА-1»

Подвійне щастя «Мерседеса»

Стартувавши з різних кінців пелетону на Гран-прі Бельгії, обидва пілоти найсильнішої «формулічної» стайні фінішували в «призах»

Григорій ХАТА

Незважаючи на статус партнерів по «Мерседесу», стосунки Льюїса Хемілтона та Ніко Росберга останнім часом були далекими від ідеальних. Перша частина поточного сезону взагалі пройшла під знаком з'ясування їхніх стосунків, відтак побачити після гонок одночасно задоволених пілотів «Мерса» було практично неможливо.

Утім після гонки в Спа, яка ознаменувала завершення місячної перерви в «королівських» перегонах, обоє пілотів найсильнішої команди «Ф-1», перебуваючи на под'юмі, випроминували позитивні емоції.

«Дивовижний день», — заявив після бельгійського Гран-прі чинний чемпіон світу Хемілтон. Розпочавши перегони з останнього стартового ряду, в підсумку британець фінішував третім, хоча, за його ж словами, згідно з прогнозами, він міг розраховувати лише на восьму позицію. Водночас Росберг, який після вдалого початку сезону, втратив переможний хід, знову піднявся на найвищу сходинку п'єдесталу, перервавши у такий спосіб переможну серію з чотирьох гонок свого напарника по стайні. Завдяки успішно проведеному Гран-прі Бельгії за кількістю перемог у поточному ЧС Росберг зрівнявся з Хеміл-

На автодромі в Спа Ніко Росберг здобув свою дебютну перемогу.
Фото з сайту isport.ua.

тоном. Тепер у кожного з них по шість успішних етапів.

«Спасибі уболівальникам, які створили чудову атмосферу. Я вдячний команді, яка надала мені відмінну машину. Сьогодні особливий день! Я також поздоровляю Льюїса. Він фінішував третім після старту в кінці пелетону — це вражає!» — наголо-

сив Росберг. Вигравши кваліфікацію, німець так само впевнено провів у гонку й скоротив відставання від лідера загального заліку до дев'яти очок.

Щодо Хемілтона, то він був змушений розпочинати гонку в кінці пелетону через те, що впродовж уїк-енду його інженери кілька разів вносили «корек-

тиви» в структуру силової установки його боліда. Згідно з регламентом «Ф-1» кожна понаднормова заміна зламаної деталі має своє покарання для гонщика. Загалом, оновлення силової установки боліда Хемілтона мало б коштувати його 55 позицій штрафу. Утім «формулічні» правила, що діють у

ТАБЛО

Чемпіонат світу. 13-й етап. Гран-прі Бельгії. Автодром Спа (44 кола, 308,052 км).

Залікова десятка: 1. Росберг («Мерседес») — 1:44.51,058. 2. Рікк'ярдо («Ред булл») — відставання 14,113 сек. 3. Хемілтон («Мерседес») — +27,634. 4. Хюлькенберг («Форс Індія») — +35,907. 5. Перес («Форс Індія») — +40,660. 6. Феттель («Феррарі») — +45,394. 7. Алонсо («Макларен») — +59,445. 8. Боттас («Уільямс») — +1.00,151. 9. Райкконен («Феррарі») — +1.01,109. 10. Масса («Уільямс») — +1.05,873.

Особистий залік: Хемілтон — 232, Росберг — 223, Рікк'ярдо — 151, Феттель — 128, Райкконен — 124, Ферстаппен («Ред булл») — 115, Боттас — 62, Перес — 58, Хюлькенберг — 45, Масса — 39, Алонсо, Сайнс («Торо росо») — 30, Грожан («Хаас») — 28, Квят («Торо росо») — 23, Баттон («Макларен») — 17, Магнуссен («Рено») — 6, Верляйн («Манор»), Вандорн («Макларен») — 1.

Кубок конструкторів: «Мерседес» — 455, «Ред булл» — 274, «Феррарі» — 252, «Форс Індія» — 103, «Уільямс» — 101, «Макларен» — 48, «Торо росо» — 45, «Хаас» — 28, «Рено» — 6, «Манор» — 1, «Зauber» — 0.

чинній редакції, не передбачають ані сумарності покарання, ані відкладеного штрафу. Тож у «Мерседесі» вирішили не відмовлятися від поблажливості регламенту й скористалися його шпаринами, аби наприкінці чемпіонату уникнути покарань, пов'язаних з можливими замінами зламанних агрегатів. Примітно, що після цього технічний директор «Мерса» Тотто Вольф закликав керівництво «Ф-1» «залатати» шпарину, що дозволяє подібні речі. ■

БІАТЛОН

Із думками про майбутнє

На літньому чемпіонаті світу наші «стріляючі лижники» приємно порадували своїх наставників

Григорій ХАТА

Робота Національної федерації біатлону, котру очолює Володимир Бринзак, — напевно, найкращий приклад того, як повинен функціонувати успішний спортивний проєкт. Заручившись усесвітньою підтримкою небайдужих до біатлону людей, ФБУ вже не перший рік демонструє плоди своєї продуктивної діяльності. І, що приємно, побачити їх можна не тільки на дорослому, а й на молодіжному рівні.

Свого часу не всім подобалися ідеї Володимира Бринзака, котрий задля підтримання на високому рівні результатів національної збірної вдавався до натуралізації російських біатлоністів.

Утім, як показав час, то була вимушена й тимчасова міра. Тоді як основна робота ФБУ велася в розрізі підготовки молодих кадрів. Коли на етапах Кубка світу українській жіночій команді довелося

Молода зірочка українського біатлону — Антон Мігда — дворазовий літній чемпіон світу-2016 серед юніорів.
Фото прес-служби ФБУ.

скористатися резервами, спортивній Україні відкрився талант Грини Варвинець, без якої нині вже важко уявити наш естафетний квартет.

Напевно, недовго залишилося чекати моменту, коли до дорослої збірної запросять талановиту Анастасію Меркушину. 21-річна уродженка Тернопільщини вже не перший рік аргументовано — на різного роду юніорських змаганнях — доводить свою профпридатність. Аби далеко не ходити, на літньому чемпіонаті світу, що днями завершився в Отепя, Настя виборола юніорське «золото» у сприн-

ті, взяла «бронзу» в персьюті та допомогла партнерам взяти «срібло» в змішаній естафеті. Примітно, що на естонському «мундіалі» запалала нова українська зірочка й у чоловічому біатлоні, де дворазовим літнім чемпіоном світу серед юніорів став 21-річний уродженець Чернігова Антон Мігда.

Утім головна увага в Отепя все ж була прикута до дорослого ЧС, де українські біатлоністи змагалися своїм найсильнішим складом. За словами Володимира Бринзака, в минулому сезоні українські біатлоністи набили шишок на кіль-

ка років уперед, тож у нинішньому вони намагалися уникнути подібних провалів.

Здається, одним із ключових прорахунків тренерського штабу словенця Уроша Велепеця став помилковий розрахунок траєкторії виходу на пік форми Олени Підгрушної. Доволі вдало розпочавши сезон і вигравши кілька нагород на етапах Кубка світу-2015/2016, на головному старті сезону — чемпіонаті світу — капітан жіночої команди залишилася без медалей. Хай там як, а в Отепя Підгрушна показала свій рівень — виграла улюблений спринт і стала другою в гонці переслідування. Не залишилася без відзнак і наша перша чоловіча команда — Александр Жирний піднявся на третю сходинку п'єдесталу в персьюті. Спільними зусиллями наші стріляючі біатлоністи та біатлоністки (Підгрушна, Джима, Підручний, Семенов) вибороли «срібло» в мікст-естафеті. Правди заради хочеться сказати, що літній ЧС в Естонії зібрав не всіх найсильніших спортсменів. Утім присутність в Отепя однієї з найсильніших біатлоністок планети, фінки Кайси Макарайнен — не дозволяють віднести даний старт до розряду другорядних. «Ми далеко від стану ейфорії, але заробити загалом 11 нагород — справді приємно», — сказав Володимир Бринзак, наголосивши, що вся підготовка ведеться до зимової частини сезону. Який, до слова, через проблеми зі здоров'ям пропустить одна з лідерок «синьо-жовтих» Валентина Семеренко. ■

ХРОНІКА

Пляжний футбол

Збірна українських «пляжників» уперше у своїй історії стала переможцем престижного континентального турніру — Євроліги, перемігши у вирішальному турнірі збірну Португалії (2:1). «Синьожовті» вже не перший рік штурмують вершину турніру, де змагаються всі найсильніші збірні Старого світу. Приміром, торік наші хлопці зупинилися за крок від перемоги, програвши у вирішальному матчі саме португальцям. Цього разу підопічні Євгена Варениці, завдяки голам Олега Зборовського та Дмитра Медведя, взяли у «європейських «бразильців» — до слова, чинних чемпіонів світу — реванш. Додамо, що кращим гравцем турніру, що проходив в Італії, його організатори назвали нашого голкіпера Віталія Сидоренка.

Плавання

На першому етапі Кубка світу на «короткій воді», що відбувся в Парижі, лідери українського плавання завоювали шість нагород. Найсильніша вітчизняна плавчиха Дарина Зевіна здобула повний комплект нагород у плаванні на спині, ставши першою на 200 м, другою на «сотці» й третьою на 50-метровці. Медальний «хет-трик» зробив і вітчизняний спринтер Андрій Говоров. На 50 м кролем та батерфляем він показав другий час, а в фіналі 100 м вільним стилем фінішував третім. ■

СТРИЛИ АМУРА

Принцеса і жебрак

Дочка Майкла Джексона зібралася заміж за скандального рокера Майкла Снодді

Аліса КВАЧ

Кілька років тому всі запам'ятали Періс-Майкл Кетрін Джексон, дочку короля поп-музики Майкла Джексона, як дівчинку, що нестримно ридала над труною батька. А не так давно вона відсвяткувала 18-річчя, перетворившись на справжню красуню, і, схоже, зібралася одружуватися. Обранцем поп-принцеси став скандальний рокер, барабанщик гурту Street Drum Corps Майкл Снодді, за яким закріпилася репутація ще того бешкетника.

Їхню першу зустріч теж не можна назвати романтичною — Періс і Майкл познайомилися в групі анонімних алкоголиків, де обидва проходили психологічну реабілітацію. Невдовзі вони

зрозуміли, що зможуть впоратися зі своїми проблемами самостійно, і з того часу їх часто можна побачити разом. Пару поєднали волелюбність і протест проти суспільних норм — останнім часом Періс демонструвала свій характер, всіляко експериментуючи із зовнішністю: проколола язик, зробила кілька десятків татувань та коротку зачіску, пофарбувала волосся у блакитний колір.

Як стало відомо, опікуни Періс (батьки Майкла Джексона) не в захваті від майбутнього зятя і сподіваються, що дівчина одумається. Але родинні стосунки після смерті Джексона важко назвати духовно близькими: після спроби накласти на себе руки у 2013-му році Періс деякий час навчала-

Юнка з блакитним волоссям закохалася.

ся у школі-інтернаті для важких підлітків, та й після виходу звідти її часто мучили депресії. А свою маму, Дербі Роу, Періс узагалі внесла до чорного списку в усіх соцмережах і відмовляється з нею спілкуватися.

Тож нині Снодді для неї — єдина рідна душа,

яка її розуміє і сприймає такою, як вона є. А що ще потрібно для щастя. Тим більше, що після 18-річчя Періс отримала доступ до своєї частини спадку поп-короля. Тож, за словами друзів пари, дівчина мріє про той час, коли вона стане місіс Снодді. І нехай весь світ зачекає. ■

БУВАЄ

Підкинуті

Двоє канадців через 41 рік дізналися, що їх переплутали в пологовому

Ната НЕТУДИХАТА

Ті, хто народжували ще років 20 тому, пам'ятають, що у ті часи пологові будинки були майже режимними об'єктами, і своїх

новонароджених дітей мами бачили лише під час годування. Розпізнавали малюків лише за бірочками, прикріпленими до ніжок і ручок. Утім, хто зна, що відбувалося поза тим.

Так, двоє мешканців канадського містечка в провінції Манітоба Леон Свенсон і Девід Тейт лише через 41 рік дізналися, що їх переплутали в пологовому і вони виховувалися не рідними батьками. Цікаво, що до цього вони були добре знайомі, що й не дивно — у їхньому містечку налічується лише до 5 тисяч осіб, переважно представників корінного народу крі. Пройти ДНК-тест їх змусили чутки, що в їхній клініці уже траплялися випадки підміни. А, дізнавшись правду, вирішили не міняти родини, а об'єднати їх. Найдивніше, що хлопці народилися не одночасно, а з різницею в три дні, однак мами під час годування нічого не помітили.

Подібний випадок стався п'ять років тому і в російському Челябінську. Через недбалість акушерів, двох дівчаток, які народилися з різницею у 15 хвилин, віддали іншим батькам. Правда спливла лише через 12 років, коли один із батьків, помітивши, що донька не схожа ні на кого з родини, заплідозив дружину у зраді і змусив зробити ДНК-тест. Рідну доньку знайшли на сусідній вулиці у сусідки по палаті. Батьки вирішили нічого не міняти, а виховувати дівчат спільно. Однак, подали до суду на пологовий за моральні збитки.

Очевидно, що таких випадків може бути й більше. Навіть відома наша актриса Ольга Сумська зізнавалася, що її мамі в пологовому одного разу принесли на годування не її, однак та часно розпізнала підміну. Добре, що зараз породіллям дозволяють бути з новонародженими від перших хвилин і до виписки із пологового. Щоб усе було під контролем. ■

КРОСВОРД ВІД МАЛАНКИ №102

По горизонталі:

1. Азартна гра. **6.** Циганка із однойменної опери Жоржа Бізе. **7.** Частина лицарського шолома, що захищає обличчя від ударів. **8.** Давньоримський бог війни. **9.** Річка, на якій стоїть Лондон. **11.** Плата, яку дають переможці нечесного тендера за свою перемогу. **12.** Безбарвний газ із різким запахом, який використовують для виробництва азотних добрив та вибухових речовин. **15.** Газети, журнали, альманахи та інші друковані ЗМІ. **17.** Місто у Португалії, де відбулося знамените об'явлення Богородиці дітям. **18.** Одиниця вимірювання сили електричного струму. **19.** Коротка промова, тост. **21.** Представник південноафриканської етнічної групи, яка має традицію ніколи не митися і схильність до швидкого старіння. **22.** Великий князь литовський, син Ольгерда, родоначальник польської королівської династії. **23.** Некроз ділянки органа, що виникає внаслідок припинення доступу крові, може призвести до раптової смерті.

Гра, у яку грала Аліса та королева у казковій повісті Льюїса Керолла «Аліса в країні див». **4.** Приміщення на судні для розміщення вантажів. **5.** Знаменита мелодія Миколи Леонтовича. **6.** Давній український музичний інструмент. **9.** Стабільна вартість оплати послуг. **10.** Велика комора. **13.** Великий крокодил. **14.** Рівність сторін у їхніх взаємовідносинах, рівновага, баланс. **15.** Птах на ім'я Капітан Флінт із повісті Роберта Стівенсона «Острів скарбів». **16.** Іспанський друг. **17.** Кумедний бухгалтер, який перетворюється на супергероя Качкоробота із дівчачого мультяка «Качині історії». **20.** Американський письменник, майстер детективу.

Кросворд №100 від 23 серпня

ПРИКОЛИ

Увечері в підворотті:
— Закурити не буде?
— Я — боксер і три дні тому вже пояснював, що не курю.
— Вибачте, око заплигло, не впізнав — багатим будете.

Зупиняє ДАІшник автомобіль.
— Із вас 100 гривень.
— За що? Я нічого не порушував.
— Читай, що тут написано?
— Д П С.
— Правильно, «Дай постовому сотню».

— Не дам.
— Тоді складаємо протокол на 200 гривень.
— Чому це на 200?
— Читай навпаки.
— С П Д.
— Скупий платить двічі.

Залишив чоловік свою машину у дворі й наліпив на лобове скло записку: «Бензобак порожній, магнітоли немає, двигун поцупили!». Наступного дня знаходить поряд зі своєю запискою іншу: «Тоді навіщо тобі колеса?».

ПОГОДА

31 серпня за прогнозами синоптиків

Київ: мінлива хмарність, без опадів. Вітер північний, 5-10 м/с. Температура вночі +12...+14; удень +20...+22.

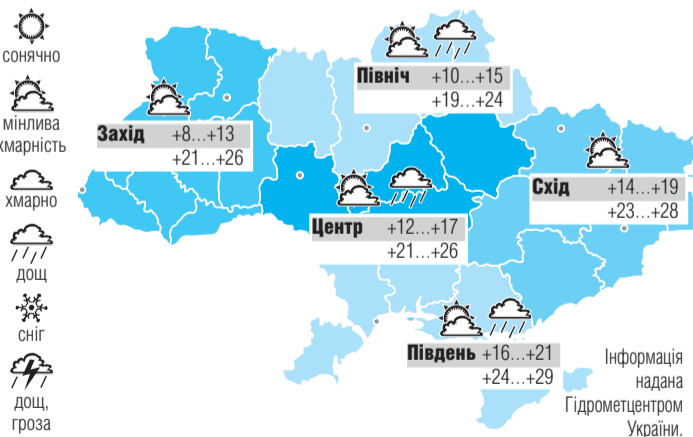
Миргород: короткоточасний невеликий дощ. Уночі +16...+18; удень +23...+25.

Вінниця: без опадів, гроза. Уночі +11...+13; удень +22...+24.

Одеса: місцями короткоточасний невеликий дощ. Уночі +18...+20; удень +26...+28.

Курорти Карпат: невелика хмарність, без опадів. **Трускавець:** уночі +8...+10; удень +20...+22. **Моршин:** уночі +9...+11; удень +22...+24.

29 серпня температура води в **Чорному та Азовському морях** становила 22-26 градусів, у **Дніпрі** біля Києва — 22.

Передплатні індекси: 60970, 1555
Наша адреса:
03047, Київ, пр. Перемоги, 50
Телефон для довідок:
т./ф.: (044) 454-84-92
Рекламне бюро:
т./ф.: (044) 454-88-86, reklama@umoloda.kiev.ua
Відділ реалізації:
т./ф.: (044) 454-84-41, sale@umoloda.kiev.ua
Коректорська група:
(044) 454-87-53
«УМ» в інтернеті: http://www.umoloda.kiev.ua

Відділи:
новин — 454-85-76, novyny@umoloda.kiev.ua;
права — leonov@umoloda.kiev.ua, 454-88-36;
міжнародної політики — svit@umoloda.kiev.ua, 454-88-25;
економіки — eko1@umoloda.kiev.ua, 454-86-39;
медицини — povnyu4@umoloda.kiev.ua, 454-85-99;
культури — culture@umoloda.kiev.ua, 454-87-96;
соціальних проблем — socium@umoloda.kiev.ua, 454-85-99;
спорту — sport@umoloda.kiev.ua, 454-87-93

Редактор Михайло Дорошенко
Засновник і видавець —
ПП «Україна молода»
Свідоцтво про реєстрацію:
КВ №3386 від 29.08.98
© Дорошенко М.І., 2013

«Україна молода» розповсюджується в київській мережі ресторанів «Піца Челентано»

При використанні наших публікацій посилання на «УМ» обов'язкове.
Рукописи не рецензуються і не повертаються.
Відповідальність за зміст реклами несе рекламодавець.
Комерційні публікації виходять під рубриками:
«Український виробник», «Позиція», «Банківська справа»,
«Фінансова експертиза», «Здоровенкі були», «Це — працює!»,
«Знайомтеся — новинка», «Партнерство», «Програми»,
«Проекти», «Альма-матер», «Наша марка», «Продукт»,
«Протистояння», «Вітаємо», «Любов і шана».
Матеріали із позначкою друкуються на правах реклами

Газета друкується у видавництвах:
«Преса України» — у Києві Зам. 3009107
«Видавничий дім «Високий Замок» — у Львові Зам. блок № 620
Верстка та виготовлення фотоформ — комп'ютерний центр редакції «УМ», тел.: 454-87-71
Газета виходить у вівторок, середу, четвер, п'ятницю — суботу (спільний номер)
Тираж 86734